

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σελ. 4, 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 0651-74000 ΦΑΞ: 0651-79286 - ΕΤΟΣ Κ' - ΑΡ. ΦΥΛ. 226-227 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 1997

ΟΙ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΤΙΜΗΣΑΝ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥΣ

Στις 9 Φλεβάρη την κυριακή πραγματοποιήθηκε, όπως είχαμε αναγγείλει, σε μια από τις αίθουσες του κέντρου της πόλης των Ιωαννίνων «Λιβαρίτσια», η εκδήλωση της πύλης της πίτας για τα εικοσάχρονα του περιοδικού μας. Η προσέλευση των συμπατριωτών και φίλων του περιοδικού ξεπέρασε τις προσδοκίες μας και αυτό μας δίνει κουράγιο να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας.

Την εκδήλωσή μας τίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής του Νομού κ. Αντώνης Φούσας, ο εκπρόσωπος του Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Ελευθέριος Τσάκας, ιατρός και Νομαρχικός Σύμβουλος, ο Αντιδήμαρχος Ιωαννίνων κ. Κων/νος Ζάκκας και ο κ. Γεώργιος Ντόβας εκδότης και Διότης της ημερήσιας εφημερίδας «ΗΠΕΙΡΟΣ».

Παρέστησαν επίσης αρμόδιοι Πρόεδροι Κοινοτήτων του Ζαγοριού μεταξύ των οποίων διακρίναμε κ. Λεωνίδα Τσουμάνη, Πρόεδρο Πατίγκου, Γεώργιο Δούβλη, Πρόεδρο Άνω Ιωαννίνων, Άλκη Ντιναλέξη, Πρόεδρο Ελαφοτόπου, Τσουμάνη, Πρόεδρο Αγκουλιού, Δημήτριο Μάβα, Πρόεδρο Κήπων, Γιάννη Σακελλαρίδη, Πρόεδρο Φραγκάδων και

μέλος της ΙΛΕΖ, Γαβριήλ Παπαναστασίου, Πρόεδρο Ασπραγγέλων και μέλος της ΙΛΕΖ και ο επί πολλά χρόνια Πρόεδρος της Κοινότητας Βωβούσας, αειθαλής και πάντα δραστήριος για το Ζαγόρι κ. Χρόνης Δρούγιας. Ακόμα παραβρέθηκαν ο Πρόε-

λιών Γιαννιωτών και Ζαγορίσια την καταγωγή, οι φίλοι μας και συνεργάτες τυπογράφοι κ. Γεράσιμος Δούβαλης και Ελευθέριος Αποστόλου οικογενειακώς και πολλοί άλλοι, που αν διέφυγαν της προσοχής μας ζητούμε συγγνώμη, γιατί όπως και στην αρχή

παριστάμενος βουλευτής κ. Αντώνης Φούσας, ο εκπρόσωπος του Νομάρχη κ. Ελευθέριος Τσάκας, ο Αντιδήμαρχος Ιωαννίνων κ. Κων/νος Ζάκκας και τέλος διαβάστηκε από τον Πρόεδρο της ΙΛΕΖ χαιρετιστήριο τηλεγράφημα του βουλευτή Ιωαννίνων κ. Κάρου Παπούλια, που έχει ως εξής:

«Ευχαριστώ θερμά για την πρόσκλησή σας, λυπάμαι όμως που οι υποχρεώσεις μου δεν μου επιτρέπουν να βρίσκομαι κοντά σας αν και θα τόθελαι πολύ. Θέλω να σας ευχηθώ προσωπική υγεία και ευτυχία, δημιουργικό το 1997, καλή δύναμη και συνέχιση στο έργο σας.

Κάρολος Παπούλιας, βουλευτής ΠΑΣΟΚ Νομού Ιωαννίνων».

Ακολούθησε η κοπή της πίτας και προσφέρθηκαν πλούσια αναψυκτικά, ποτά, καφέδες κλπ.

Το τυχερό φλουρί «έπεσε» στην συμπατριώτισσά μας από τον Ανθρακίτη κ. Σταμούλη, που κέρδισε τους εξ χρυσόδετους τόμους του Περιοδικού μας από την έκδοσή του μέχρι σήμερα.

Η όλη εκδήλωση τελείωσε μέσα σε κλίμα ενθουσιασμού και αισιοδοξίας για ένα καλύτερο αύριο του Ζαγοριού.

«...Κάθε μήνα κάπου δυό χιλιάδες φύλλα, φορτωμένα Ζαγόρι, ταξιδιαρικά πουλιά, φέρνουν στα φτερά τους (τις σελίδες τους) τη νοσταλγία του χτες, την αγωνία του σήμερα, την ελπίδα του αύριο σε χιλιάδες Ζαγορίσιους για να θυμούνται, να μη ξεχνούν τις ρίζες τους...»

(απόσπασμα από την πανηγυρική ομιλία)

δρος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων κ. Βασίλειος Μπούρης, συνοδευόμενος από μέλη του Δ.Σ. Τίμησαν την εκδήλωση εκπρόσωποι της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, επίσης ο κ. Τένης Παναγιωτίδης γνωστός καλλιτέχνης της φωτογραφίας και μέλος της Ηπειρωτικής Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, η κ. Αγγελική Τζαμακλή-Χατζηγιάννη, Πρόεδρος του Συλλόγου Πα-

αναφέραμε η αίθουσα ήταν κατάμεστη και ήταν δύσκολη η προσωπική επαφή με τον καθένα.

Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμό και το καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο της ΙΛΕΖ κ. Απόστολο Ντιναλέξη. Ακολούθησε η ομιλία του Αντιπροέδρου και υπευθύνου ύλης του περιοδικού κ. Βασίλη Τζιόβα, που δημοσιεύεται σε άλλη σελίδα. Στη συνέχεια χαιρέτησαν την εκδήλωση ο

Π ρ ό ς
Την Συντακτική Επιτροπή
της μηνιαίας εκδόσεως «Το
ΖΑΓΟΡΙ μας», Σίνα 4
454 45 Ιωάννινα

Με τούτο μου το γράμμα θέλω να συγχαρώ «Το ΖΑΓΟΡΙ μας» για την συμπλήρωσιν 20 «χρόνων» από την ίδρυσιν του περιοδικού και την συνεχή προσφοράν προς τους Ζαγορισίους και να ευχηθώ, να τα εκατοστήσει και να αξιωθεί να αναγγείλει πολλές επιτυχίες προόδου και «εξαναστανέματος» του Ζαγορίου.

Ακόμη επιτρέψτε μου να συγχαρώ και εσάς για τους κόπους σας για την συνέχισιν της εκδόσεως και για την όσον το δυνατόν καλύτεραν εμφάνισιν του περιοδικού.

Όμως, θα ήθελα να εκφράσω ένα παράπονο, σαν «αθεράπευτος νοσταλγός της παλαιάς ιστορίας του Ζαγορίου», για κάποια μεροληψία σας έναντι του Ανατολικού Ζαγορίου που το διαπιστώνω διαβάζοντας το περιοδικό σας. Αγαπητοί, συμπατριώτες και συντοπίτες, το Ζαγόρι σταματάει στην λεπτοκαρυά, στο Λιασκοβέτσι; Τίποτε δεν γράφετε σχετικά με την ανάπτυξιν και την κοινωνική ζωή του Ανατολικού Ζαγορίου, για τις εκ-

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ

δόσεις των, για τους συλλόγους των και την ζωή του. Και αυτά σας τα γράφω, διότι εδιάβασα, κάπου, περίπου τα εξής: Το Δυτικό και Κεντρικό Ζαγόρι έχει να παρουσιάσει πολιτιστικήν προσφοράν και ιστορίαν με τα σωζόμενα αρχιτεκτονικά του κ.λ.π. ... και κατά συνέπειαν εκεί ζει το Ζαγόρι διότι το Ανατολικό το κάψανε οι Γερμανοί και δεν έχει να παρουσιάσει τίποτε... και συλλογίζομαι και συμπεραίνω: Το Ανατολικό Ζαγόρι καταδικάστηκε δις εις θάνατον, μια με το κάψιμο και την καταστροφή από τις Γερμανικές ορδές και μια από τους «λόγιους» του δυτικοκεντρικού Ζαγορίου. Οι φυσικές ομορφιές, τα νερά και η άλλη ανάπτυξη και η προσφορά στην ιστορία και στην άλλη δια μέσου των αιώνων κοινή ζωή του Ζαγορίου διαγράφονται; Νομίζω ότι κοινή ήταν η πορεία των Ζαγορισίων και τούτο φαίνεται και από τον Λαμπρίδη στα «Ζαγορισιακά» και στο βιβλίο του Καθηγητού Οικονομού Μάνθου «ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ» και στο εσχάτως εκδοθέν βιβλίο του Μακρή Ευριπίδη «ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ» και το οποίον

είναι από πάσης απόψεως άριστον και θα ημπορούσε να βοηθήσει εις την καθ' όλον ανάπτυξιν του Ζαγορίου με τις ιδέες του και την μορφολογικήν διαίρεσιν των χωριών ανάλογα με τα συγκοινωνιακά δίκτυα που τα ενώνουν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της πίτας του περιοδικού μας.

Επανερχομαι εις το παράπονό μου. Ο αείμνηστος πατέρας μου είχε ενταχθεί εις την Εθνικήν Αντίστασιν και είχε πολεμήσει εναντίον των Γερμανών κατακτητών παρ' ότι είχε προβλήματα στα πόδια του από κρυοπαγήματα στο Τεπελένι κατά το Έπος του «Σαράντα» και είχε επιστρέψει με τύφο. Όταν ήμουν μικρός τον ερωτούσα γιατί εμάς μας κάψανε οι Γερμανοί και το Δυτικό Ζαγόρι όχι; Είχαμε περισσότερους αντάρτες εμείς; Και μου έλεγε ότι το Κέντρο Διοίκησης των Ανταρτικών Ομάδων (δεν ενθυμούμαι τον τίτλο του) ευρίσκειτο στο Τσεπέλοβο-Σκαμνέλι και στην Μτάγια και από εκεί παίρναμε διαταγές, και από όλο το Ζαγόρι προήρχοντο οι αντάρτες. Και κατέληγε «εμείς όμως την πληρώσαμε»... Και συμπεραίνω ότι το Ανατολικό Ζαγόρι, οι Ασπράγγελοι και οι Λυγκιάδες έγιναν το εξιλαστήριο θύμα στην εκδικητικότητα των κατακτητών.

Δεν αξίζει λοιπόν το Ανατολικό Ζαγόρι, έστω για ευγνωμοσύνη μιας κάποιας διαφορετικής τοποθετήσεώς σας;

Θα πείτε όμως, ίσως και δικαίως, «μα είσαι και Κληρικός και ανασκαλεύεις τα παλαιά;» Παραπονιάρχης νοσταλγός βλέπετε, απομονωμένος στο Παγώνι «δεμένος στις δουλειές τα σίδερα, σα σκλάβος;» Ξυπνάει μέσα μου το «Καμάρι ότι είμαι Ζαγορίσιος» και σας γράφω τα πάρα πάνω...

Τσως κάπως λάθος, μπορεί και οι πατριώτες μου και οι Κοινοτάρχες να φταίνε, δεν γνωρίζω βλέπετε

πολλά... Ευχαρίστω θα δεχθώ το αντίλογο, και θα ανασκαλεύω.

Όμως πιστεύω ότι «η ισχύς» της ενόσεως και ότι όλο το Ζαγόρι με ιδιαιτερότητες του κάθε χωριού με τις Αδελφότητες και τους Συλλόγους, με τα Κοινω-

Για τη συνένωση των Κοινοτήτων

Μετά τις πρόσφατες ανακοινώσεις του Υπουργού Εσωτερικών και Δημόσιας Ασφαλείας κ. Αλέκου Παπαδόπουλου, στις αρχές Μαρτίου το Υπουργείο Εσωτερικών θα ξεκινήσει ενρύν διάλογο για τις αναγκαστικές συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, ο οποίος θα ολοκληρωθεί στα τέλη Μαΐου.

Μετά την ολοκλήρωση αυτού του διαλόγου με τους αρμόδιους αρχές θα προωθηθεί στη Βουλή το σχετικό διάταγμα προς ψήφιση. Στόχος της Κυβέρνησης είναι η συγκρότηση νέων ισχυρών Δ.Τ.Α., οι οποίοι θα λειτουργήσουν μετά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του Οκτωβρίου 1998, δηλαδή από την 1/1/1999.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε σχετικά κείμενα για το εν λόγω θέμα:

α) Απόσπασμα από τα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ» του Ιωάν. Λαμπρίδη, το οποίο είχε την καλωσύνη να μας στείλει ο επίτιμος γυμνασιάρχης φιλόλογος κ. Ιωάννης Μηνά Χαρίτος με τίτλο «Η παλιά Ζαγορίσια Ομοσπονδία» και

β) Επιστολή του Μομοδενδριτή στρατηγού ε.α. κ. Ιωάννη Κατωδήμα.

Το Ζαγόριον εκ 47 χωριών ημερ. του 1861-1862 συγκείμενον αποτελεί είδος ομοσπονδίας, ης πρόεδρος μεν ην ο γενομενός αυτού προεστώς, αντιπροσωπεύων αυτήν δια τας εξουσίαν σχέσεις και τεμένους πρέπει να βοηθήσονται εις ταύτην τα πλημμελούς και πόλως έλξεως και να αποκαταστήται η παλαιά του αίγλη και στον Ηπειρωτικό και Ελλαδικό χώρο.

Ευχαριστώ δια την αναστήσιν
Μετά τιμής
Πρωτοπρεσβ.
Χριστόδουλος Δ. Δεληγιάννης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με μεγάλη ευχαρίστηση απαντώ και δημοσιεύουμε την παραπάνω επιστολή του Πρωτοπρεσβ. Χριστόδουλου Δεληγιάννη και τον ευχαριστούμε θερμά και για το ευχές του και για τα καλά του για για το περιοδικό μας.

— Έχει δίκιο να παραπονιέται. Πράγματι το Ανατολικό Ζαγόρι δεν προβάλλεται όσο έπρεπε όπως του αξίζει για την προσφορά του στην ιστορία του Ζαγορίου.

— Αυτό, όμως, είναι και το δικό μας παράπονο που πολλοί Ζαγορίσιοι και Ζαγορίσιες έχουν. Αλλά, όπως είπαμε, είναι και το δικό μας παράπονο που πολλοί Ζαγορίσιοι και Ζαγορίσιες έχουν. Αλλά, όπως είπαμε, είναι και το δικό μας παράπονο που πολλοί Ζαγορίσιοι και Ζαγορίσιες έχουν.

— Οι σελίδες του περιοδικού μας είναι πάντα στη διάθεσή του Ζαγορίου για μας είναι ένα ενιαίο.

μενοι συγχρόνως και ούτοι κατ' έτος ή καθ' εξαμηνίαν να δίδωσι λόγον των πράξεων αυτών δημοσία. Και ταύτα διότι ουδεμία της οθωμανικής κυβερνήσεως επέμβασις επέτρεπε υπό των συμβάσεων και συνθηκών εις τας διαφοράς των Ζαγορισίων και την είσπραξιν των φόρων, ως ερρέθη.

Σημ. Ανέκαθεν μεν και εξ αρχής ο Γεν. του Ζαγορίου προεστώς διέτριβε κατά το πλείστον εν Ζαγορίω και εν τω ιδίω αυτού οίκω τους διαφερομένους εδίκαζε μετά προκρίτων συνήθως της ιδιαιτέρας αυτού πατρίδος ή και άλλων χωριών (1)».

Ιαν. 1997

Αγαπητό Ζαγόρι
Οι ρίζες μου είναι από το Μονοδένδρι, όμως γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Άρτα (εις το Μονοδένδρι πέρασα λίγες φορές ως επισκέπτης για λίγες ώρες).

Αφορμή να σας απευθύνω την παρούσαν είναι αι εκτεθείσαι απόψεις δια την συνένωσιν των κοινοτήτων (τ. Δεκ. '96, σελ. 8).

1. Η συνένωσις ή όχι των κοινοτήτων γενικώς ίδια της ορεινής υπαίθρου, δεν θα προσθέσει τίποτε εφ' όσον δεν δημιουργούνται αι προϋποθέσεις εργασίας επί τόπου δια νέους.

2. Δεν γνωρίζω εις ποίαν έκτασιν αι αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίαι δύνανται να συγκρατήσουν τους νέους, μόνον η δημιουργία εις κάθε χωριό μικρών (οικογενειακών) βιοτεχνιών (και τούτο ισχύει δι' όλην την Ελλάδα) μπορεί να ξαναζωντανέψει τα χωριά (λ.χ. ο καφές μπορεί να μεταφέρεται από τη Βίτσα εις Ιωάννινα και όχι αντιστρόφως, εσώρουχα γυναικεία και ανδρικά, μπορούν να ράβονται στα χωριά και όχι στις πόλεις, τυπογραφεία, βιβλιοδετεία... Γιατί τα ασημικά όχι και πάλιν ως Καλαρρύτες — όπως όταν δεν υπήρχαν συγκοινωνία και δώρα στα Γιάννινα;)

3. Το ζωντάνεμα των χωριών με τον τουρισμό, είναι λάθος και καταστροφή. Δηλ. το ιδεώδες μας είναι να είμεθα υπηρεταί-γκαρσόνια των περιηγητών της κακής ώρας; Επιθυμούμε να πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα του Χίτλερ δια την Ελλάδα; Ο λελογισμένος τουρισμός δύναται να αποτελέσει συμπλήρωμα του εισοδήματος εποχιακού. Ακόμη ο πολύς τουρισμός και το πλήθος των συγκοινωνιών καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον και εν συνεχεία και τον τουρισμό (δεν είναι ανάγκη εις το ακαθάρι να φθάνει αυτοκίνητο).

4. Η επαναλειτούργια παντός είδους εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δύναται να δώσει ζωή και με νόημα.

5. Ο κ. Καρβούνης θεωρεί ότι είναι η μοναδική ευκαιρία, εδώ ο κ. Βασδέκης αρχίζει με την αποψιν «το κοινοτικό καθεστώς στο Ζαγόρι θα πρέπει να παραμείνει ως έχει», εν συνεχεία νομίζω πρόχωρεί εις την μέσση (και ιστορικήν) πρότασιν, προς την οποίαν συμφωνώ κατ' αρχήν.

6. Αποψίς μου εν συντομία: α. Αν θεωρηθεί ότι κάθε οικία (οικογένεια) είναι ο πυρήν, κάθε οικισμός, πρέπει να έχει ένα ΠΡΟΕΣΤΟΝ.

β. Περισσότεροι οικισμοί εγγύς, με κοινά συμφέροντα και ανάγκας να συγκροτούν

κοινότητα ή Δήμο (λ.χ. Μονοδένδρι - Βίτσα). Οι προεστοί θα μετέχουν του Κοινοτικού ή Δημοτικού Συμβουλίου (πάντοτε ολιγομελές).

γ. Η οιαδήποτε πόλις πρέπει να λειτουργεί, βάσει λεπτομερούς κανονισμού, αρχίζοντας από τα απλούστερα και γραφειοκρατικά (λ.χ. ληξιαρχικά πράξεις, βιβλία, μητρώα, απλόν κτηματολόγιον - αρχικώς περιγραφικόν - οικημάτων, αγρών).

δ. Μεγαλύτεραι ενότητες θα πρέπει να γίνουν ενδεχομένως εις 2αν φάσιν, όταν θα έχει αποκτηθεί επαρκής εμπειρία.

Εν πάση περιπτώσει, το αποφασίζομεν και διατάσσομεν και μετά δεν εκτελούμεν, πρέπει κάποτε να σταματήσει.

ε. Ομοιόμορφος λύσις δι' ολόκληρον την Ελλάδα, ορεινήν, πεδινήν, αγροτικήν, εμπορικήν και νησιωτική είναι λύσις απαράδεκτος· δεν μπορεί ν' αγνοείται ο γεωγραφικός διαμελισμός· η Ελλάς δεν είναι ούτε Σαχάρα, ούτε στέππα· τυπικών παραδείγμα· Νομός Άρτης· διαφορετικός ο κάμπος, αι ήμιορεινάι περιοχαί και τελείως διαφορετικά τα Τζουμέρκα και Ραδοβύζι. Πρέπει να επιλεγούν πειραματικάι περιοχαί με διαφορετική ιδιομορφία εκάστη (Πιλότοι όπως τα λέγουν τώρα) καθοριζόμεναι με κάποιο διάταγμα. Ν' αποσπασθούν επί τόπου ελεγκτοί και πεπειραμένοι υπάλληλοι (εν ανάγκη εθελονταί και συνταξιούχοι) του Δημοσίου και της Τοπ. Αυτοδιοικήσεως, οι οποίοι να οργανώσουν εις όλας τας λεπτομερείας το σύστημα, με αποφάσεις των να τίθενται εις εφαρμογήν και εν συνεχεία να παρακολουθείται το αποτέλεσμα, μεθ' ο να επεκτείνεται.

Σημ. Είναι λάθος μου ότι δεν ανέφερα την Ενορίαν, ως στοιχείον της οιασδήποτε διοικητικής αναδιορθώσεως.

Μετά τιμής

Ι. Σ. Κατωδήμας
Ζησιμοπούλου 11
15669 Παπάγος

Απαράδεκτη τηλεοπτική κάλυψη εκδήλωση υπό τοπικό κανάλι

Διαμαρτυρία της «Ιστορικής & Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου (ΙΑΕΖ)

Η Ιστορική & Λαογραφική Εταιρεία Ζαγορίου (ΙΑΕΖ) διαμαρτύρεται έντονα, για την απαράδεκτη (αν όχι προσβλητική) κάλυψη από το τοπικό κανάλι ΙΤV της πανηγυρικής εκδήλωσης της κοπής της βασιλόπιτας του περιοδικού «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» (μηνιαία έκδοσή της) για τα 20 χρόνια από την έκδοσή του, στο Κέντρο «Λιθαρίτσια» την Κυριακή το πρωί 9 Φεβρουαρίου.

Όποιος είδε το «ρεπορτάζ», δεν κατάλαβε αν αυτή αφορούσε το εν λόγω περιοδικό ή αποκλειστικά έναν βουλευτή, που ευγενικά χαιρέτησε την εκδήλωση (και τον ευχαριστούμε για την παρουσία του), όπως κι άλλοι εκπρόσωποι των τοπικών αρχών. Γιατί όλο κι όλο το ρεπορτάζ δεν ήταν παρά αυτός ο χαιρετισμός.

Το πόσο κάποιοι σέβονται τη δουλειά τους (και το λέμε με λύπη) και την ενημέρωση των πολιτών, προκύπτει κι από τούτο το «αμύμητο: Σε τηλεφωνική διαμαρτυρία μας, ο...δράστης του ρεπορτάζ ψέλλισε κάποιες δικαιολογίες και μια από αυτές μας άφησε άφωνους και κατάπληκτους για την επαγγελματική ευσυνειδησία: «Προσπάθησα να πάω μια δήλωση από τον...κ. Κυριαζή, αλλά δεν τον βρήκα». Πώς να εξηγήσουμε, στο δημοσιογραφικό «σαΐνι» πως ο αείμνηστος Κίμωνας (ιδρυτής του περιοδικού) λείπει από κοντά μας εδώ και οχτώ ολόκληρα χρόνια... Τι να πει κανείς. Κρίμα στ' αλήθεια.

Το Δ.Σ. της ΙΑΕΖ

Το Ι.Τ.Β. απαντά στην Ι.Α.Ε.Ζ.

Με έκπληξη διαβάσαμε σε στήλη της εφημερίδας σας διαμαρτυρία της «Ιστορικής και Λαογραφικής εταιρείας Ζαγορίου» με την οποία καταγγέλεται ο τηλεοπτικός μας σταθμός για τον τρόπο κάλυψης της εκδήλωσης κοπής πίτας του περιοδικού «Το Ζαγόρι μας».

Σας πληροφορούμε ότι:

1. Ουδείς δημοσιογράφος ή διευθυντικό στέλεχος του σταθμού είχε κάποιες μορφής επικοινωνία (τηλεφωνική ή άλλη) με κάποιον υπεύθυνο του περιοδικού. Όπως εκ των υστέρων πληροφορηθήκαμε η συνομιλία διημιέφη μεταξυ μέλους του Δ.Σ. της ΙΑΕΖ με ηχολήφθη στο σταθμό.

2. Λόγω φόρτου εργασίας των τηλεοπτικών συνεργειών την ημέρα εκείνη, στην κοπή της πίτας είχε σταλεί ΜΟΝΟ ο κάμεραμαν, χωρίς την συνοδεία δημοσιογράφου (κατά πάντα τακτική σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις).

3. Όταν ζητήθηκε από τον Πρόεδρο της ΙΑΕΖ να κάνει κάποια δήλωση, αυτός αρνήθηκε (ζήτησε να τον επισκεφθεί η κάμερα στο γραφείο του) και έτσι το μόνο υλικό που υπήρχε ήταν λίγα πλάνα από την κοπή πίτας και η ομιλία του κ. Φούσα.

4. Ο σταθμός μας ήταν ο μόνος που κάλυψε (έστω και χωρίς δημοσιογράφο) την κοπή της πίτας του περιοδικού.

5. Τα εύκολα και αβίαστα συμπεράσματα της ΙΑΕΖ περί «δημοσιογραφικών σαϊνών» στην κρίση της εφημερίδας σας.

Φιλικά
Χ. Τζέκας

ΠΑΛΙΟΙ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Επιμέλεια: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

Η άσκηση της δικηγορίας στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα πριν το 1913 ρυθμιζόνταν από τους νόμους και εγκύκλιους της Οθωμανικής διοίκησης. Έτσι οι δικηγόροι στα Γιάννινα ασκούσαν τη δικηγορία βάσει των 1) Νόμος περί των εξετάσεων των δικηγόρων (Δαβά Βεκίλερινή μιτζιχάνα στα τουρκοκρατούμενα Γιάννινα. Παντρεύτηκε την Αλεξάνδρα Πλακίδα από το Κουκούλι, κόρη του Ανδρέα Πλακίδα και αδελφή του ευεργέτη του Κουκουλίου Ευγένιου Πλακίδα. Ο Α. Γεωργίτης πέθανε το 1922.

Μετά το 1913 μέχρι το 1926 ίσχυε ο νόμος περί ίδρυσης δικηγορικών συλλόγων ως νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που είχε ψηφισθεί το 1908 από το ελληνικό κράτος.

Τέλος το 1926 οι Δικηγορικοί Σύλλογοι σ' όλη την Ελλάδα οργανώνονται και άρχισαν να λειτουργούν με βάση το Νόμο περί Δικηγόρων (Μάιος 1926). Σύμφωνα με το νόμο αυτό «οι εν τη περιφέρεια εκάστου Πρωτοδικείου δικηγόροι αποτελούν δικηγορικό Σύλλογο, του οποίου, πάντες υποχρεωτικώς είναι μέλη».

Το Ζαγόρι λόγω της οικονομικής άνθησης που απέρρεε από τον Ζαγόρι-σιο ταξιδιωτισμό και τα προνόμια που απολάμβανε μέχρι το 1868, έδωσε αρκετούς δικηγόρους στην πόλη των Γιαννίνων τόσο επί Τουρκοκρατίας όσο και μετέπειτα και ιδιαίτερα μέχρι το 1950.

Θα παρουσιάσουμε τα βιογραφικά των δικηγόρων που γεννήθηκαν μεταξύ 1850-1920 και ορκίστηκαν την περίοδο μεταξύ τέλη 19ου αιώνα έως το 1950. Για την παρουσίαση των βιογραφικών βασιστήκαμε στη σχετική βιβλιογραφία και για όσους δεν υπήρχαν στοιχεία, η εφημερίδα έστειλε επιστολές ή ήρθε σε επικοινωνία με τους δικηγόρους ή τις οικογένειές τους. Ευχαριστούμε θερμά όσους ανταποκρίθηκαν και επιζήσαμε να λάβουμε και από τους υπόλοιπους κάποια στοιχεία, γιατί η εφημερίδα στηρίζεται στην εθελοντική δημοσιογραφία.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ

Γεννήθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα στη Τζοντίλα (Δίκωρφο) και ήταν το δεύτερο από τα 6 παιδιά του Γεωργίου Δημητρίου ή Γεωργίτη-Εφέντη.

ΔΡ. ΙΟΚΑΣΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ-ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΟΥ

Δερματολόγος-Αφροδισιολόγος

Διδάκτωρ Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης

Μιχαήλ Αγγέλου 14 - Ιωάννινα

Α' όροφο,

κάτω από το ΠΚΠΑ

Τηλέφ. Ιατρείου: 31.122

Οικίας: 22.323

Η μητέρα του ήταν το γένος Γκούμα από τις Νεγάδες.

Ο Α. Γεωργίτης σπούδασε στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων και στη συνέχεια εγγράφη στο Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών όπου σπούδασε νομικά. Άσκησε με επιτυχία το δικηγορικό επάγγελμα στα τουρκοκρατούμενα Γιάννινα. Παντρεύτηκε την Αλεξάνδρα Πλακίδα από το Κουκούλι, κόρη του Ανδρέα Πλακίδα και αδελφή του ευεργέτη του Κουκουλίου Ευγένιου Πλακίδα. Ο Α. Γεωργίτης πέθανε το 1922.

Το 1896 τύπωσε το βιβλιαράκι «Αγόρευσις περί του Αναγνωστοπούλειου κληροδοτήματος Σοποτσελίου». Παραθέτουμε ένα απόσπασμα από την αγόρευση του Α. Γεωργίτη ενώπιον της επαρχιακής δημογεροντίας της Μητρόπολης Ιωαννίνων την 26η Νοεμβρίου 1894 στη δίκη της κοινότητας Σοποτσελίου κατά των κληρονόμων της Πηνελόπης Τζέτσικα, σχετικά με το Αναγνωστοπούλειο κληροδοτήμα.

«Γεωργίτης (δικηγόρος της ενάγουσας κοινότητας Σοποτσελίου): Κατά τας περί του θέματος τοιούδιατάξεις του Βυζαντινικού Δικαίου η κληροδοσία διηγενοῦς προσόδου απομιάται μετατρεπομένη εις κεφάλαιον επί τόκω 4 τοις % ήτοι η ετησία παροχή πολλαπλασιάζεται επί 25, το δ' εκ της πράξεως ταύτης γινόμενον παρίσταιτο το κεφάλαιον της κληροδοσίας (Κρασά: Κληρονομικόν των Ρωμαίων Δίκαιον Μερ. 7 Κεφ. Γ' παρ. 419)».

Βιβλιογραφία:
Λένης Α. (1989) Οικογένεια Γεωργίτη, εφημ. «Το Ζαγόρι μας», τχ. Φεβρουαρίου, σ. 26.

Εφημ. «Το Ζαγόρι μας» (1981) Ανθολογία Ζαγορίσιων συγγραφέων «Αγόρευσις Α. Γεωργίτη» τχ. Απριλίου-Μαΐου.

ΝΕΣΤΩΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ

Γεννήθηκε στη Τζοντίλα (Δίκωρφο) γύρω στα 1856 και ήταν το τελευταίο από τα 6 παιδιά του Γεωργίου Δημητρίου ή Γεωργίτη-Εφέντη. Αφού τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων, σπούδασε νομικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών. Άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα στα Γιάννινα και παράλληλα ανέπτυξε εθνική δράση πριν το 1913. Επίσης ασχολήθηκε με την δημοσιογραφία με το ψευδώνυμο «Σίμων Ιωνάς» και την εποχή του Μικρασιατικού πολέμου ανατληρούσε το διευθυντή της εφημερίδας «Ηπειρος» κ. Γ. Χατζή. Ο Ν. Γεωργίτης ήταν συλλέκτης παλιών εγγράφων και χάρις σ' αυτόν ήρθαν στο φως της δημοσιότητας τα «Σουρούτια» του Ζαγορίου του 1828 και το θέσπισμα περί προικιών του Ζαγορίου του 1832. Απεβίωσε στα Ιωάννινα το 1930.

Βιβλιογραφία:
Βιζονίδης Π. (1927), Ηπειρωτικών θεσμών έρευνα, τχ. 2 περ. Ηπειρωτικά Χρονικά, σ. 30.

Λένης Α. (1989) οικογένεια Γεωργίτη, εφημ. «Το Ζαγόρι μας» τχ. Φεβρουαρίου, σ. 26, 29.

Νικολαΐδης Ι. (1922) Τα Γιάννινα του Μεσοπολέμου τόμ. Γ', σ. 192.

Εφημ. «Το Ζαγόρι μας» (1981)

Ανθολογία Ζαγορίσιων συγγραφέων «Αγόρευσις Α. Γεωργίτη» τχ. Απριλίου, σ. 9.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΛΑΧΛΕΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στα Κάτω Σουδενά (Κ. Πεδινά) το 1873 και ήταν γιος του Παύλου και της Χάιδως Βλαχλειδή.

Αφού τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή, σπούδασε στη Νομική Σχολή του Παν/μιου Αθηνών. Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας διορίστηκε αξάς (μέλος δικαστικού συμβουλίου). Εξέτισε ανέντιμη έντονη εθνική δράση επί τουρκοκρατίας. Όταν ήταν δικαστικός πάρεδρος στην Πρέβεζα συνεργάστηκε με τον πρόεδρο της Ελλάδος Άγγελο Φορέστη. Ο Ν. Βλαχλειδής άσκησε δικηγορία στα Γιάννινα και παράλληλα ασχολήθηκε με την πολιτική. Μετά την απελευθέρωση των Γιαννίνων πολιτεύεται και εκλέγεται πρώτα δημοτικός σύμβουλος (1913-16) και έπειτα βουλευτής του κόμματος των Φιλελευθέρων.

Ο Ν. Βλαχλειδής υπήρξε άγαμος και ήταν αδελφός των Γιώργου Βλαχλειδή (δικηγόρος) και Δημητρίου Βλαχλειδή (δημάρχου Ιωαννινών). Απεβίωσε ξαφνικά στις 24-1-1919 σε ηλικία 46 ετών, στην αίθουσα της Βουλής, ενώ συνεζητείτο το ζήτημα της Β. Ηπείρου.

Βιβλιογραφία:
Εφημ. «Το Ζαγόρι μας» (1991) Εκλογικός κατάλογος Κ. Σουδενών, τχ. Φεβρουαρίου, σ. 4.

Νικολαΐδης Ι. (1922) Τα Γιάννινα του μεσοπολέμου (1917-1920) τόμ. Γ' σ. 191.

Τσέτσης Χ. (1996) Νικόλαος Βλαχλειδής, εφημ. Πρωινός Λόγος (24 Οκτωβρίου) σ. 5.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΛΕΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στα Κάτω Σουδενά (Κάτω Πεδινά) το 1878, πατέρας του ήταν ο Παύλος Βλαχλειδής και μητέρα του η Χάιδω.

Ο Γ. Βλαχλειδής αφού ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων, εγγράφη στο Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών όπου σπούδασε νομικά. Μετά τη λήψη του πτυχίου, ορκίστηκε δικηγόρος και άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα στα Γιάννινα. Παράλληλα με τη δικηγορία δημοσίευσε τις οικονομικές μελέτες «Ηπειρος» και «Ιωάννινα» στη «Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια». Επίσης δημοσίευσε την ιστορική μελέτη «Οι Εφτάμηνες» και τη λαογραφική συλλογή «Πανινιώτικα δίστιχα» στο περιοδικό «Ηπειρωτικά Χρο-

νικά. Ο Γ. Βλαχλειδής υπήρξε συλλέκτης νομισμάτων και άφησε αξιόλογο νομισματικό συλλογή από Ηπειρωτικά κυρίως νομίσματα. Απεβίωσε στις 14 Μαΐου 1931 σε κλινική των Αθηνών από επώδυνη εγκεφαλική νόσο. Η κηδεία «Ελευθερία» (18-5-1931) έγραψε: «...Ο Γεώργιος Π. Βλαχλειδής ο οποίος ευγενών Ζαγορίσιων προνόμιον ευρυμαθέστατος, το επεπύρετο με τους της Ηπειρωτικής κοινωνίας ο παντί κοινωνικό και πολιτιστικό του ζώοντος, ο αδαμάντινος χαρακτήρας και ευγενέστατος την ψυχήν, ο οποίος λοστοργιστής της μητρος, ο οποίος ενεργητικώς και αφοσιωμένως στήριξε ο τρυφερότατος πατήρ ενός ζωντανού γένους θνητάρων, ο προσφιλέστατος αδελφός του λαοφιλήτου δημάρχου Ιωαννινών και εγκρίτου ιατροῦ κ. Δρ. Βλαχλειδου, δεν υπάρχει πλέον πια...».

Βιβλιογραφία:
Περιοδικό «Ελλάς» (1931) Νεκρολογία Γ. Βλαχλειδή, σ. 238.

Περιοδικό «Ηπειρωτικά Χρονικά» (1931), Γ. Βλαχλειδής, τχ. 6, σ. 186.

Νικολαΐδης Ι. (1995) Τα Γιάννινα του Μεσοπολέμου, τόμ. Η' σ. 335.

Εφημ. «Το Ζαγόρι μας» (1991) Εκλογικός κατάλογος Κάτω Σουδενών, τχ. Φεβρουαρίου, σ. 4.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΔΗΜΑΣ

Γεννήθηκε στο Μονοδένδρο το 1875. Πατέρας του ο Στέφανος Κατσαδής. Μετά την ολοκλήρωση των εγκύκλιων

σπουδών του στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων, σπούδασε νομικά στο Παν/μιο Αθηνών. Άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα στα Γιάννινα και παράλληλα ασχολήθηκε με την πολιτική. Υπήρξε από τους διοργανιστές του Πανζαγοριακού συνεδρίου το 1920, διετέλεσε δημοτικός σύμβουλος (1925-26) και νομαρχιακός σύμβουλος (1925-26) και εκλέχτηκε γεροσυνοικίτης βουλευτής του κόμματος των Φιλελευθέρων του Ε. Βενιζέλου. Παντρεύτηκε δύο φορές. Την πρώτη φορά παντρεύτηκε την Αγγαία Τσάνη και απέκτησε ένα γιο τον Στέφανο Κατσαδήμα (δικηγόρο). Μετά το θάνατο της πρώτης γυναίκας του, παντρεύτηκε Μελομένη Παπατά, από την οποία απέκτησε δύο γιους, τον Νικόλαο Κατσαδήμα (δικηγόρο) και τον Σπύρο Κατσαδήμα (δικηγόρο) και τον Σπύρο Κατσαδήμα (δικηγόρο) και τον Σπύρο Κατσαδήμα (δικηγόρο).

Ο Ν. Βλαχλειδής αφού ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων, εγγράφη στο Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών όπου σπούδασε νομικά. Μετά τη λήψη του πτυχίου, ορκίστηκε δικηγόρος και άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα στα Γιάννινα. Παράλληλα με τη δικηγορία δημοσίευσε τις οικονομικές μελέτες «Ηπειρος» και «Ιωάννινα» στη «Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια». Επίσης δημοσίευσε την ιστορική μελέτη «Οι Εφτάμηνες» και τη λαογραφική συλλογή «Πανινιώτικα δίστιχα» στο περιοδικό «Ηπειρωτικά Χρο-

νικά. Ο Γ. Βλαχλειδής υπήρξε συλλέκτης νομισμάτων και άφησε αξιόλογο νομισματικό συλλογή από Ηπειρωτικά κυρίως νομίσματα. Απεβίωσε στις 14 Μαΐου 1931 σε κλινική των Αθηνών από επώδυνη εγκεφαλική νόσο. Η κηδεία «Ελευθερία» (18-5-1931) έγραψε: «...Ο Γεώργιος Π. Βλαχλειδής ο οποίος ευγενών Ζαγορίσιων προνόμιον ευρυμαθέστατος, το επεπύρετο με τους της Ηπειρωτικής κοινωνίας ο παντί κοινωνικό και πολιτιστικό του ζώοντος, ο αδαμάντινος χαρακτήρας και ευγενέστατος την ψυχήν, ο οποίος λοστοργιστής της μητρος, ο οποίος ενεργητικώς και αφοσιωμένως στήριξε ο τρυφερότατος πατήρ ενός ζωντανού γένους θνητάρων, ο προσφιλέστατος αδελφός του λαοφιλήτου δημάρχου Ιωαννινών και εγκρίτου ιατροῦ κ. Δρ. Βλαχλειδου, δεν υπάρχει πλέον πια...».

Βιβλιογραφία:
Περιοδικό «Ελλάς» (1931) Νεκρολογία Γ. Βλαχλειδή, σ. 238.

Περιοδικό «Ηπειρωτικά Χρονικά» (1931), Γ. Βλαχλειδής, τχ. 6, σ. 186.

Νικολαΐδης Ι. (1995) Τα Γιάννινα του Μεσοπολέμου, τόμ. Η' σ. 335.

Εφημ. «Το Ζαγόρι μας» (1991) Εκλογικός κατάλογος Κάτω Σουδενών, τχ. Φεβρουαρίου, σ. 4.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΑΧΡΟΝΑ

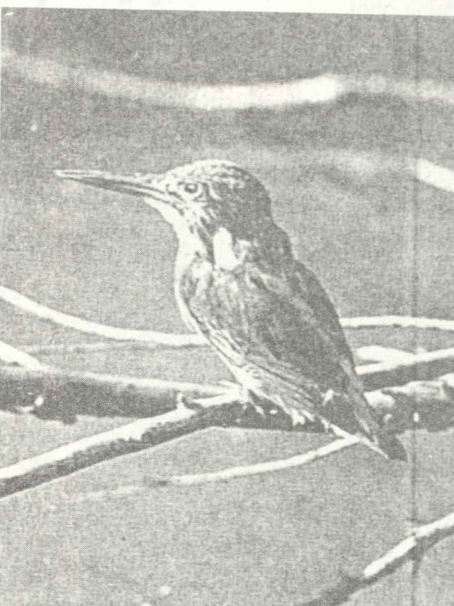
αμυδαλιές. Κι αν έλειπε η νυχτερινή παγωνιά, θα νομίζαμε πως ο καιρός «τρελάθηκε» και ...«σιγοσφυρίζει» καλοκαιρικά.

«Οικεία», θα έλεγα, η φράση «Αλκυονίδες μέρες». Ιδιαίτερα στους ανθρώπους της υπαίθρου, που ζουν όλα τα καιρικά φαινόμενα του χειμώνα. Έτσι, η ολιγοήμερη ηλιόφωτη καλοσύνη του Γενάρη είναι μία, ψυχολογικά, ψυχική ανάπαυλα και μια ευκαιρία για επείγουσες αναγκαίες «εξωτερικές» δουλειές για τις «κασιδιάρες» στα κηπάρι.

Νομίζω, ακόμα, πως αυτή η ψυχολογική διάθεση των ανθρώπων, προεκτείνεται σε μια «συμπάθεια» για το όνομα Αλκυών, που αναφέρεται στο γνωστό όμορφο ψαροπούλι που ζει στις θαλάσσιες βραχώδεις ακτές (γνωστές οι Αλκυονίδες νήσοι στον Κορινθιακό κόλπο, προς τη Βοιωτία) σ' όλο τον κόσμο. Διάβασα, τελευταία, στον Τύπο, πως η Αυστραλία (μία χώρα με αναπτυγμένη ζωόφιλη Παιδεία) συμπεριέλαβε την Αλκυόνα ανάμεσα στα 3 ζώα που θα αποτελέσουν τη ΜΑΣΚΩΤ (το έμβλημα) των Ολυμπιακών Αγώνων του Σίδνεϋ το 2.000.

Η ιστορία της Αλκυόνας «ξεπη-

δαί» μέσα από την αρχαία Ελληνική Μυθολογία. Τότε που τα πάντα (και

Αλκυών. Το πουλί αυτό, διαδομένο σ' όλη την Ευρώπη, τρέφεται με ψάρια και μαλάκια, που τα πιάνει βουτώντας στο νερό. (Φωτ. Baschieri)

ρικά φαινόμενα, ανθρώπινες συμπεριφορές, πιστεύω, παραδοχές κλπ.) σχετιζόνταν, μυθολογικά, με το Πάνθεο του Ολύμπου, τις ατέλειωτες μεταμορφώσεις του θεϊκού Πατέρα Δία και την ακαταμάχητη ζήλεια της γυναίκας του Ηρας. Όλα ήταν αποτέλεσμα μιας τέτοιας θεϊκής παρέμβασης, από την οποία δεν ξέφυγε και η Αλκυόνα. Γυναίκα του Κήρυκα ήταν. Ένα αγαπημένο και ευτυχισμένο ζευγάρι της εποχής εκείνης. Αυτήν την ευτυχία φθόνισε η Ηρα, που πάντα είχε παράπονα και γκρίνια με τον ασύδοτο και ερωτύλο Δία και μεταμόρφωσε την Αλκυόνα στο γνωστό θαλασσοπούλι, με τα φανταχτερά και ποικίλα χρώματα στο φτέρωμά του (μία από τις μυθολογικές παραλλαγές).

Μεταφορικά, θα έλεγα, πως αυτό το διάλειμμα του χειμώνα είναι ένα ευχάριστο ξέφωτο της ζωής κι ακόμα «υπέροχο» των εχθροτοροφών αν ποτέ γενή τούτο. Ο Δήμος Ιωαννίνων ανακήρυξε στις 26-3-1971 τον Γ. Μουλαΐμη (1906-1971) δικηγόρο του Δήμου. Τέλος ο Γ. Μουλαΐμης με τη διαθήκη του άφησε τη νομική βιβλιοθήκη του στο Δικηγορικό Σύλλογο Ιωαννίνων.

Βιβλιογραφία:
Μπέττης Σ. (1989) Ηπειρωτική Ευποιία, τόμ. Β', σ. 134-135.

Νικολαΐδης Ι. (1996) Τα Γιάννινα του Μεσοπολέμου (1933-1935) τόμ. Θ', σ. 89.

ρείας μας κι ακόμα μια ευκαιρία αποτίμησης των όποιων δημιουργημάτων μας.

Μία τέτοια αποτίμηση πρόσφερε το «Ζ» μας στην εκδήλωσή του στις 9 Φλεβάρη, στο Κέντρο Λιβαρτίσια. Για την πορεία του μέχρι σήμερα, μπαίνοντας στον 20ό χρόνο. Η σμίξη τόσων Ζαγορίσιων, που γέμισαν τη μεγάλη σάλα του Κέντρου με πανηγυρική διάθεση και χαρούμενες εκδηλώσεις, τολμών να χαρακτηρίσει στα μια Αλκυονίδα τη μέρα αυτή.

Πέρα από τις όποιες προσπάθειες και φροντίδες για την ύλη και την εκτύπωση του φύλλου, την όποια προσωπική ή συλλογική προσπάθεια για να φτάσει το «Ζ» μας σ' όλους τους Ζαγορίσιους, να καταγράψει τα τρέχοντα προβλήματα του χώρου, να προβάλει την ιστορία του και τα πολιτιστικά του στοιχεία, την ομορφιά του τόπου και τον πλούτο της παράδοσής του, τέτοιες στιγμές αποτίμησης και αναγνώρισης ενός έργου —στο μήκος 20 χρόνων— είναι μια δικαίωση και μια Αλκυονίδα μέρα ψυχικής ικανοποίησης. Είναι ένα γεγονός που επιτρέπει αισιοδοξία και πίστη για το αύριο του Ζαγορίου.

Γιατί το «Ζ» μας είναι η φωνή του, το βήμα των ανθρώπων του, είναι «ο ομφάλιος λώρος ανάμεσα

στο Ζαγόρι και τους Ζαγορίσιους όπου γής» όπως εμφαντικά υπογράμμισε στη μεστή ομιλία ο Βασίλης Τζιζόβας. Κι όσο ο ομφάλιος αυτός λώρος (Περιοδικό-Ζαγόρισιων) θα επιζεί και θα πλαταίνει, τόσο η αισιοδοξία θα γίνεται πίστη για καλύτερες (Αλκυονίδες) μέρες στο μέλλον. Και εδώ προβάλλει το ερώτημα για τον κάθε Ζαγορίσιο:

— Εγώ, ο Ζαγορίσιος, με ποιό τρόπο συμβάλλω και συμμετέχω στο αύριο του Ζαγορίου;

Την απάντηση την αφήνω στον κάθε Ζαγορίσιο, που θα κάνει το ερώτημα προβληματισμό του.

Τον Απρίλιο του '78 με τον αισιόδοξο τίτλο: **ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ**, μια ομάδα αξιόλογων Ζαγορίσιων τόλμησαν και κυκλοφόρησαν το πρώτο φύλλο της εφημερίδας, όπως την έλεγαν. Απ' αυτό το φύλλο, με ταφάρω λίγες σειρές επιγραμματικές:

«...Η απόφαση για την έκδοση της έχει προκύψει από μεγάλη και σοβαρή πατριωτική ανάγκη...

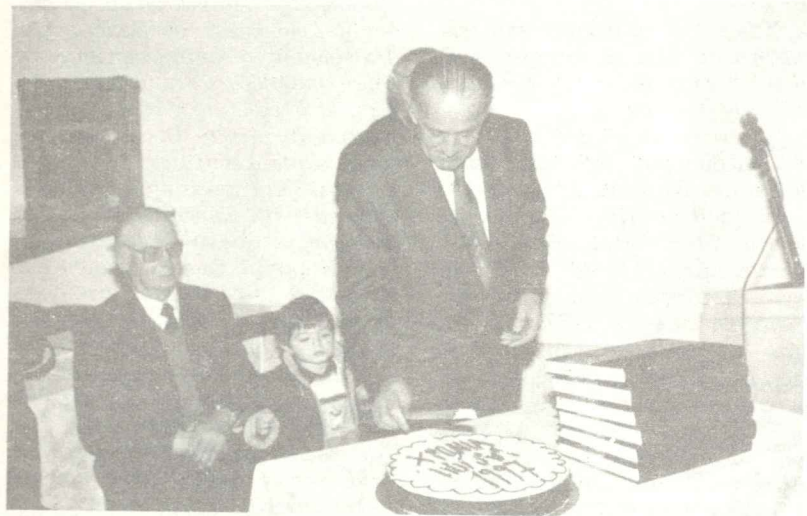
...μπαρέ η εφημερίδα μας να αποτελέσει, και σίγουρα θα αποτελέσει, σημαντικό σταθμό στην ιστορική εξέλιξη του Ζαγορίου μας και πρέπει να τείνει σε μια πρότυπη ανανεωτική ζωή για τον τόπο μας...».

Η πρώτη ομάδα των Ζαγορίσιων που κατέθεσαν την αισιοδοξία και τον οραματισμό τους γι' αυτό το περιοδικό, παρέδωσαν τη σκυτάλη σε νεώτερους που καταθέτουν τη δική τους προσφορά για το Ζαγόρι.

Αυτή η σκυτάλη θα μεταβιβάζεται, στην πορεία του χρόνου, όσο θα υπάρχουν Ζαγορίσιοι με την ίδια αισιοδοξία και αντιστοιχούς οραματισμούς με τους πρωτεργάτες. Για να υπάρχουν Αλκυονίδες-Εκδηλώσεις 30χρονων και 40χρονων.

Σ.Σ.

Αγαπητοί συμπατριώτες,
Όπως αναφέρουμε και στο πρωτοσέλιδο τελευταίο τεύχος (του Γενάρη), το να φτάσει αισιώς τα 20 χρόνια μια έκδοση, που αποτρέπει να σ' ένα μικρό αναγνωστικό κοινό, διάσπαρτο σ' όλη την Ελλάδα κι έξω απ' αυτήν, μιας περιοχής όπως το Ζαγόρι που βιώνει την παρακμή του (όπως όλες οι ορεινές περιοχές),

Ο Πρόεδρος της ΙΑΕΖ κόβει την πίτα.

αποτελεί ήδη μια επιτυχία. Επιτυχία που εύλογα με γεμίζει χαρά κι ικανοποίηση, μας ενθαρρύνει και μας κάνει να ελπίζουμε, πως γι' αυτή την περιοχή (για το Ζαγόρι) δεν χάθηκαν όλα, πως το Ζαγόρι αντιστέκεται, πως υπάρχει αύριο.

Κάθε φορά που ένας χρόνος φεύγει κι ο καινούργιος βρίσκεται το περιοδικό μας όρθιο και ζωντανό, δεν μπορούμε παρά να αναμνησθούμε (για να τιμήσουμε) αυτούς που στάθηκαν οι πρωτεργάτες της προσπάθειας, πολλοί από τους οποίους (δυστυχώς) δεν βρίσκονται πια ανάμεσά μας.

Πρώτος ανάμεσα σ' αυτούς ο ιδρυτής και εκδότης ο αείμνηστος Κίμωνας Κυριαζής, εκδότης μέχρι το 1983 (που εκδότης έγινε η ΙΑΕΖ που συνεστήθη ακριβώς για το λόγο αυτό). Την αγάπη του για το Ζαγόρι (ο Κίμωνας) την φώναζε (και τη μετουσίωσε) μέσα από μια λέξη που την έκανε τίτλο του περιοδικού μας: «Το ΖΑΓΟΡΙ μας».

Σαν νάθελε να πει: «Το Ζαγόρι και τα μάτια μας» — «Το Ζαγόρι μας χάνεται» — «Το Ζαγόρι μας ζητάει βοήθεια, συμπαράσταση» — «Το Ζαγόρι μας πρέπει να ζήσει».

Ένας τίτλος (μια λέξη) κρατηγί αγανάκης και απόγνωσης («οκούξιμο» θάλεγε εκείνος ο Φανίτσιος) μια κρατηγί-σάλπισμα προς όλους τους Ζαγορίσιους.

Ο Κίμωνας, όμως, δεν ξεκίνησε μόνο του. Κοντά του, από την πρώτη στιγμή, συμπατριώτες και πρωτεργάτες, ονόματα σεβαστά, πνευματικές κολώνες του Ζαγορίου (με πανελλήνια απήχηση κάποιοι) αποτέλεσαν την πρώτη Σ. Επιτροπή και βάλανε γερά τα θεμέλια του περιοδικού, όπως:

— Ο **Βάρος** του Ζαγορίου, ο αλησμόνητος και πανελλήνια κατα-

ΤΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙΟΒΑ

Ξωμένος **Κ. Λαζαρίδης**, μια ζωή «κρέας και νύχι» με το Ζαγόρι του, ένα με το χρώμα και τις πέτρες του, ένα με την ιστορία του.

Κι ακόμα ο **Στ. Λαμπρίδης**, γό-

θρέμα του.

Σ' αυτούς η ευχή μας (ευχή όλων των Ζαγορίσιων) να ζήσουν πολλά, πολλά ακόμα χρόνια, για να μας δώσουν κι άλλα πολλά από την πλούσια πνευματική του σοδειά.

Μ' αυτούς τους ωραίους Ζαγορίσιους ξεκίνησε το περιοδικό που σήμερα γιορτάζουμε την είσοδό του στον 20ο χρόνο.

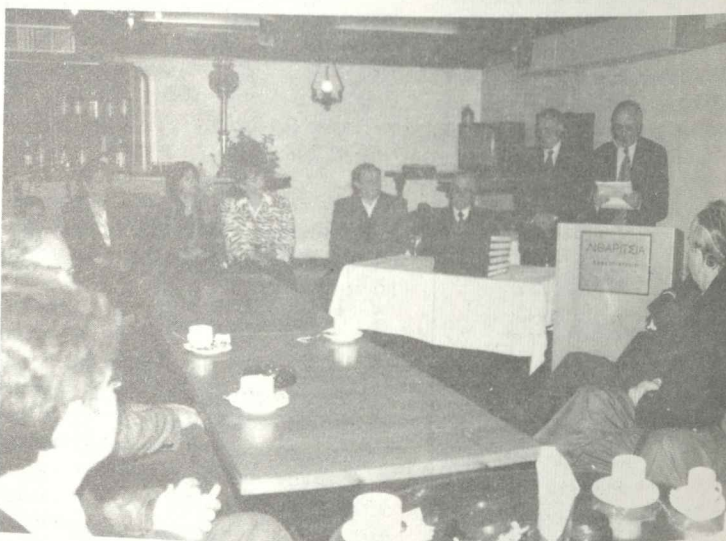
Και πως μπορούσε με τέτοιο γερό σπόρο, με τέτοια φύττα να μη ριζώσει και να μη δώσει καρπούς το δημιουργήμα τους «Το Ζαγόρι μας»;

Και ριζώσε! Ριζώσε κι αγκάλιασε τις καρδιές όλων, σχεδόν των Ζαγορίσιων όπου γης. Αγκάλιασε κι αγκάλιαστρο.

Κι όπου έφθασε, ανάδεδε μήνιμες, κέντρισε συνειδήσεις, κατέγραψε σελίδες της ιστορίας και της παράδοσης του Ζαγορίου, για να μη χαθούν στο λήθαργο του χρόνου.

Ζωντάνεψε και τραγούδησε την ακμή του, μοιρολόγησε και μοιρολόγισε την παρακμή και το χαλασμό του, αλλά και σπέρνει την ελπίδα της αναβίωσής του.

Κάθε μήνα κάπου 2000 φύλλα (φορτωμένα Ζαγόρι), ταξιδιάρικα πουλιά που κουβαλάνε στα φτερά του (τις σελίδες του) τη νοσταλγία του χτες, την αγωνία του σήμερα την

Ο ομιλητής κ. Βασίλης Τζιόβας πλαισιούμενος από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Σ. Επιτροπής ΙΑΕΖ

ελπίδα του αύριο.

Δυο χιλιάδες φύλλα σε 2000 Ζαγορίσιες οικογένειες δηλαδή κάπου πάνω από 5-6 χιλιάδες οι Ζαγορίσιοι που διάβαζαν το «Ζ» για να θυμούνται, να μη ξεχνούν τις ρίζες τους. Ζαγορίσιοι σκορπισμένοι σ' όλη την Ελλάδα κι έξω απ' αυτή, όπως Αυστραλία, Αμερική, Καναδά, Αφρική, Γερμανία, Σουηδία, Βέλγιο κι άλλες χώρες της Ευρώπης.

Φτάνει, ακόμη το «Ζ», σ' όλες τις αρχές και υπηρεσίες όπου βρίσκονται τα κέντρα λήψης των αποφάσεων για να τους θυμίζει πάντα πως το Ζαγόρι αξίζει το ενδιαφέρον και την προσοχή τους.

Βρίσκεται ακόμη σε αναπνοή και συνεργασία με μια σειρά από παλιούς περιοδικούς εκδόσεις περιοχών με παρμεφερ προβλήματα κι ανάλογους στόχους απ' όλη την Ελλάδα.

Μπαίνοντας στον 20ο χρόνο από την έκδοσή του και κάνοντας έναν πρόχειρο απολογισμό, βλέπουμε πως αυτά τα χρόνια γράφτηκαν πάνω από 3000 σελίδες γεμάτες (όπως είπαμε) από Ζαγόρι.

Έξι (6) τόμοι των 500 μεγάλων σελίδων, γεμάτες από ιστορία, λαογραφία, παράδοση, πολιτισμό, ήθη και έθιμα, βιβλιογραφίες, περιβάλλον και οικολογία, κληροδοτήματα, τουρισμός, εκπαίδευση, λογοτεχνία, ποίηση, κοινωνική ζωή κ.λ.

Νοσταλγία του χτες (ίσως αποποιημένο σε κάποιο βαθμό), αλλά και καταγραφή του σήμερα, της πραγματικότητας, όπως και προτάσεις για το αντίπαλο αυτής της πραγματικότητας για να σταθούν όρθιοι στους «άσυχτους καιρούς».

Κι ακόμα τα νέα (την καθημερινότητα) των χωριών μας (τα «χαμύρια» του Φανίτσιου). Τις δραστηριότητες των συλλογικών φορέων που πασχίζουν να προσφέρουν στον τόπο τους. Τα «κοινωνικά» (που λέμε) που με λαχτάρα το περιμένουν οι ξενιτεμένοι που νοιώθουν ακόμη (θέλουν να νοιώθουν) μέλη ενός κοινωνικού ιστού (του χωριού τους) έστω και διηρηγμένου πια. Το «Ζ» ομολογώ λώρος μ' αυτούς και τον τόπο τους.

Αποδεικνύεται πηγή αναγκασιότητας. Κάποιες κριτικές (σεβαστές πάντως) λένε πως το περιοδικό μας ασχολείται περισσότερο με το παρελθόν.

Ίσως. Φαίνεται πως η νοσταλγία των παλιών που το ζήσανε στην ακμή του και δυστυχώς είναι αυτοί που γράφουν περισσότερο) αποτελεί πιο ισχυρό κίνητρο γραφής, που σε πάει πιο παλιά. Δεν πιστεύουμε όμως, πως αυτό ζημιώνει, γιατί (όπως λέ-

Μια γενική άποψη της κατάμεστης αίθουσας στα «ΛΙΘΑΡΙΣΙΑ»

ται), «Το μέλλον βρίσκεται στο παρόν μας και «πεθαίνοντας το παρόν», πεθαίνει κι ένα μέρος από το μέλλον».

Αρκεί αυτό το παρελθόν να μην είναι το άπαιστο, ούτε να γίνεται μηχανολογία. Και δεν νομίζω να είναι με το περιοδικό μας. Το παλιό έχει και λόγο και θέση και για σήμερα και για το αύριο του Ζαγορίου.

Κι αυτός ο λόγος εκφράστηκε και καθμερινά από τις σελίδες του, για το πως βλέπουμε, τι θέλουμε και τι πρέπει να γίνει (ή να γίνει) για το Ζαγόρι του «αύριο» που τον τύπο ανάπτυξης, ταιριάζει αυτό, για να μη χάσει την πολιτιστική του φυσιογνωμία κι ιδιαιτερότητα.

Το «Ζ» έζησε κι έγινε η φωνή των εκείνων που έχουν και προτείνουν στην αντίληψη προοπτικές ανάπτυξης.

Αυτή την αντίληψη την έκανε σημάδι του, γιατί πιστεύουμε πως η ιστορία του Ζαγορίου είναι το απαύγασμα φαινομένων και δομημένων περιστατικών που πρέπει να διατηρηθούν από αδιαφάνες και «απώλειες» από συναισθημα επεμβάσεις σ' όνομα μιας οποιασδήποτε «ανάπτυξης» — (δηλαδή η ανάπτυξη της αναπνοής).

Τα οικολογικά προβλήματα αποπνέονται από τις κνίρες συνιστώμενων περιεχομένων του περιοδικού, που θαρούν να φέρουν ή να φέρουν να υιοθετούμε και τις της συνδρομή τους, όσο και πιο σκληρά έρχονται φοιτητές, νέοι, καθηγητές να θέλουν να μελετήσουν ή να γράψουν κάτι για το Ζαγόρι και το παλιό μας (μαζί με τη μικρή Ζαγορίσια βιβλιοθήκη που διαθέτουμε).

Στα γραφεία μας (Σίνα 4), πέραν των καθημερινών επισκέψεων Ζαγορίσιων που θαρούν να φέρουν ή να φέρουν να υιοθετούμε και τις της συνδρομή τους, όσο και πιο σκληρά έρχονται φοιτητές, νέοι, καθηγητές να θέλουν να μελετήσουν ή να γράψουν κάτι για το Ζαγόρι και το παλιό μας (μαζί με τη μικρή Ζαγορίσια βιβλιοθήκη που διαθέτουμε).

Αυτή η αντίληψη, για την ώρα φαίνεται πως βρήκε απήχηση και κα-

ΤΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙΟΒΑ

μπήκε στην ημερήσια διάταξη, δρομολογήθηκε και χρειάζεται πολύ προσοχή στο ποια μορφή θα πάρει αυτή.

Αυτή η αντίληψη, για την ώρα φαίνεται πως βρήκε απήχηση και κα-

συνδρομητές του περιοδικού μας.

Να ευχαριστήσουμε επίσης όλους εκείνους που με τα γραπτά τους, τις μνήμες του, τις ευαισθησίες τους, με τις προτάσεις και τις συμβουλές τους, γέμισαν και γεμίζουν τις σελίδες του όλα αυτά τα χρόνια και το κράτησαν (και το κρατούν) όρθιο και ζωντανό.

Κι ήταν αυτοί πολλοί. Και αξιόλογοι. Θ' αναφερθώ, έτσι επί τροχάδην, σε κάποιους απ' αυτούς που δεν υπάρχουν πια, αλλά που τα γραπτά τους τίμησαν το περιοδικό αυτό:

Τάκης Δάνος - **Γ. Βάντζιος** - **Γιάννης Σαραλής** - **Λεάνδρος Βρανούσης** - **Γιάννης Ξυνός** - **Φρόσω Ιωαννίδη** - **Ευρ. Βουλόδημος** - **Γιώργος Φραγκούλης** - **Σακελλαρίου Τόλης** - **Αποστολίδης Πέτρος** - **Τζαλομολής Γιώργος** - **Στάρος Κλέαρχος** και **Νίκος** - **Ζιτσαία Χρ.** (παρ' ότι μη Ζαγορίσια).

Δειγματοληπτικά τα ονόματα για να δούμε ποιο πνευματικό δυναμικό ανέκαθεν διέθετε (και διαθέτει) αυτή η μικρή ορεινή γωνιά, το Ζαγόρι μας.

Ακριβώς σ' αυτό το δυναμικό που κάθε μέρα αναπαράγεται, στηρίζουμε τη βεβαιότητα πως το περιοδικό αυτό θα συνεχίσει να καταγράφει την πορεία του Ζαγορίου για πολλά χρόνια ακόμα.

Να ευχαριστήσουμε, ακόμα, το Ρι-

νών, τον πρόεδρο και το Δ. Σ/λο της για τη στήριξη και φροντίδα να εγγραφούν όσο γίνεται περισσότεροι Ζαγορίσιοι στην Αθήνα.

Τέλος ευχαριστούμε τους φίλους του γνωστού τυπογραφείου της πόλης μας «**Δούβαλη-Αποστόλου**» για την επιεική αντιμετώπιση του ερασιτεχνισμού μας, την υπομονή και τη βοήθεια στην προσπάθεια να κάνουμε το περιοδικό όσο γίνεται καλύτερο.

Τελειώνοντας, η ΙΑΕΖ και η Σ. Επιτροπή, κάνει έκκληση προς όλους τους Ζαγορίσιους να γίνουν (αν δεν είναι) συνδρομητές κι όσοι είναι να γίνουν ένθερμοι προπαγανδιστές του «Ζ». Υπάρχουν περιθώρια να διπλασιαστεί ο αριθμός των συνδρομητών αν ο καθένας μας γράφει έναν ακόμη.

Κάνω έκκληση στους νέους του Ζαγορίου να γράφουν για το σήμερα και το αύριο αυτοί. Κι έχουμε τόσους με τόσες δυνατότητες.

Έκκληση ώστε ένας από κάθε χωριό να φροντίζει να μας ενημερώνει μία φορά το μήνα για τα «συμβάντα» στο δικό του χωριό.

«Το Ζαγόρι μας» μπορεί και πρέπει να γίνει **ΚΑΙ** καλύτερο **ΚΑΙ** να διαβάζεται από περισσότερους (απ' όλους).

Ας βοηθήσουμε όλοι όπως κι όσο μπορούμε. Αξίζει τον κόπο.

Για να βρει το Ζαγόρι μας τη θέση που τον ανήκει στους καινούργιους χρόνους.

Κι αν σήμερα φτύνει, εμείς τ' αγαπάμε και στη φτώχεια του, γιατί «τα δαχτυλίδια αν έπεσαν, τα δά-

Το Προεδρείο της ΙΑΕΖ διακρίνεται από τα αριστερά: Θ. Σακελλαρίδης (Γεν. Γραμματέας), Βασ. Τζιόβας (Α' Αντιπρόεδρος), Απ. Ντιναλέξης (Πρόεδρος), Σάββας Θεοδόπουλος (Β' Αντιπρόεδρος) και Γιάννης Τσεκούρας (Ταμίας)

ξάριο Ίδρυμα, που από τα πρώτα βήματά του στάθηκε δίπλα του, ηθικά και υλικά, με πρωτοστάτη πάντα τον **Αγγελο Κίτσο**, ποίκαε ένγνια του, καθημερινή, το Ζαγόρι.

Κι ακόμα τους Ζαγορίσιους του Ν. Λαρίσης (που τελευταία έγιναν Σύλλογος) και ειδικά το συντάξιόχο Τραπεζικό από την Αριστία Γιάννη Ζώη (που εξέλεξε πρόεδρο του Συλλόγου), που φρόντισε να γίνουν συνδρομητές του περιοδικού όλοι οι εκεί Ζαγορίσιοι.

— Την Ένωση Ζαγορίσιων Αθη-

χέλια, όμως στέκουν».

Τελειώσα. Κι αν παρασυστήκαμε έτσι που να παραβλέψουμε την αρχαιοελληνική ρήση: «Υπέρ σεαυτού, μη φράσης εγκώμιον» (μην εγκωμιάζεις τον εαυτό σου), συγχωρήστε την τυχόν υπερβολή στον εγκωμιασμό τόσο του Ζαγορίου όσο και του περιοδικού.

Η υπερβολή ας αποδοθεί στην αγάπη και πιο πολύ στην αγωνία όλων των Ζαγορίσιων για τον τόπο τους.

Ευχαριστώ.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Γράφει ο Σάββας Θεοδώρου

Με την ευκαιρία της πρόσφατης εκδήλωσης από την ΙΛΕΖ για την κοπή της πίτας του περιοδικού «Το Ζαγόρι μας», που αισιώς μπαίνει στον εικοστό χρόνο από την έκδοσή του, η σκέψη μας ανέτρεξε στα περασμένα για να σταθεί, έστω για λίγο, σε μια άλλη έκδοση για το Ζαγόρι —την πρώτη εφημερίδα του Ζαγοριού— τα περίφημα «ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ», που πρωτοκυκλοφόρησαν το Δεκέμβριο του 1931, πριν από 66 χρόνια.

Και έχει σημασία η αναφορά μας αυτή στην πρώτη εφημερίδα του Ζαγοριού, που πράγματι

του 1952 ως το τέλος του 1966 με μια μόνο μικρή διακοπή 14 μηνών μεταξύ των ετών 1957-59, λόγω οικονομικών δυσχερειών.

Κυκλοφόρησαν εν όλω 535 φύλλα των «Ζ.Ν.», 236 την Α' περίοδο ως το 1940 και 360 κατά τη Β' και Γ' περίοδο ως την ημερομηνία που σταμάτησε η κυκλοφορία τους. Τα πρώτα φύλλα ήταν δισέλιδα σε σχήμα 52Χ35 με πολύ καλή εμφάνιση. Μετά το δεύτερο έτος της έκδοσης των «Ζ.Ν.», η εφημερίδα κυκλοφόρησε με τέσσερις σελίδες και όταν αντικαταστάθηκε μετά τη 12ετή διακοπή της από το 1940 ως το 1952 άλ-

φθει προ πολλού υπό του Κράτους...

Ουδενμία φωνή θαρραλέα, ουδενμία κίνησης πραγματική, ουδεν σταθερόν βήμα ακούεται. Ταύτα πάντα ανέλαβε να αναπληρώσει και να αναχαιτίσει η έκδοση της εφημερίδας των «Ζαγορισιανών Νέων». Ίδου η αναπόδραστος ανάγκη, ιδού ο σκοπός και η πρόθεσις, ιδού το ευγενές ενδιαφέρον και η προσπάθεια άτινα ηνάγκασαν ημάς εις την έκδοσιν αυτών. Και εις την προσπάθειάν μας ταύτην δεν θα φεισθώμεν θυσίας τινός, ουδέ θα υποκινήωμεν προ ουδενός γενικού ή μερικού συμφέροντος του Ζαγοριού, ούτε θα αρνηθώμεν να προσφέρωμεν τας υπηρεσίας μας εις εκείνον όστις ήθελε ζητήσει τούτο. Θα υποστηρίξωμεν μετά σθένους παν ζήτημα γενικού Ζαγοριστακού αρχόμενοι από την Συγκοινωνίαν, Εκπαιδεύσιν κλπ. μέχρι και του ελαχίστου μερικού τοιούτου αφορώντος και το μικρότερον χωρίον αυτού... Το Ζαγόριον πρέπει να ανθίσει όπως δήποτε, πρέπει να ευημερήσει. Πρέπει να ανέλθει εις το ύψιστον σημείον του πολιτισμού, όπως του ανήκει... τα «Ζαγορισιανά Νέα» εις τα οποία έτυχεν ο βαρύς αυτός κλήρος, υπόσχονται ότι θα εκπληρώσουν τον σκοπόν των και ελπίζουν ότι θα έχουν αρωγόν κάθε Ζαγορίσιον εις τον αγώνα αυτόν και ότι θα τύχουν της ευμενούς υποστηρίξεως παντός πατριώτου».

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ «Ζ.Ν.»

«Σας συγχαίρω δια την απόφασιν να εκδώσπε Ζαγοριακήν εφημερίδα προς εξυπηρέτησιν των πολλαπλών αναγκών της δυσμοίρου ταύτης επαρχίας... Επί παντός ζητήματος αφορώντος το Ζαγόρι μας θα μ' έχετε αείποτε πρόθυμον συνεργάτην σας...»

Σκαμνέλι (Θ. Φραγκούλης)
«Είναι καθήκον παντός Ζαγοριού είν' εν Ζαγορίω διαμένοντος είτε αποδημούντος να υποστηρίξει εκθύμως την εφημερίδα ταύτην, οπωσδήποτε...»

Δόλιανη (Π. Βορόπουλος)
«Με ειλικρινή ενθουσιασμόν χαίρετιζόμεν όλοι οι ενταύθα Ζαγορίσιοι την έκδοσιν ιδιαίτερου δημοσιογραφικού οργάνου, προωρισμένου να εξυπηρετήσει τα πολλαπλά συμφέροντα και τας ανάγκας του εγκαταλειμμένου

Ζαγοριού μας».

Πρέβεζα (Χ. Καλλίλογος)
«Το έργον ομολογούμενός είναι πολύ δυσχερές αλλά δια της σταθεράς θελήσεως και της ανεκδοτού επιμονής θα διηγηθώμεν κατανικήσπε πάσας τας δυσχερείας λαμβάνοντας μάλα υπ όψει ότι η αρχή είναι το ήμισυ του παντός».

Μονοδένδρι (Β. Κόνιαρης)
«Είναι αληθές, ότι το έργον, όπερ αναλαμβάνετε είναι βαρύ και ιδίως κατά την σημερινήν πολύ δύσκολον και κρίσιμον στιγμήν, ην διανύει το δύστηνον του παρηκωνισμένου τμήμα μας».

Τσεπέλοβον (Αν. Λιάσης)
«Η εφημερίς σας, δι' ημάς τους ξενιτεμένους θα είναι κάτι το ιδεώδες. Παρακαλώ δεχθήτε διά συνδρομήν μου το εσώκιον στον τσεκ των 10 δολαρίων»
Δοβρά (Μ. Γκοδιώτης)

Η ετήσια συνδρομή για την εφημερίδα ήταν για τους συνδρομητές του εσωτερικού 100 δραχμές και του εξωτερικού 4 δολάρια. Για τις Κοινότητες ήταν 20 δραχμές. Ως πρώτος Διευθυντής τυπογραφείου αναφέρεται ο Θ. Κ. Κωνσταντίνος και αργότερα για ένα μικρό διάστημα, ο Γ. Κ. Κωνσταντίνος στη συνέχεια ο Δ. Κ. Κωνσταντίνος και για μερικά χρόνια ο Δ. Κ. Κωνσταντίνος.

Εδώ τελειώνει η σύντομη αναδρομή στην ιστορία της πρώτης ζαγορισιανής εφημερίδας, που τη θέση της σήμερα κατέχει επί ξια το κατά πολύ τελευταίο και καλύτερο περιοδικό το «ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ», πουπραγματικά εγκαινιάστηκε με πολλή αγάπη από τους συμπατριώτες μας είκοσι τρία χρόνια. Η ευχή μας είναι να περάσει σε διάρκεια κατά πολλές δεκαετίες, αν όχι και αιώνες, η πρώτη ζαγορισιανή εφημερίδα «ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ», που πραγματικά σημάδεψε με την παρουσία της την ιστορία του τόπου μας.

Τρανή απόδειξη γι' αυτό είναι πως πολλοί από τους παλιότερους, το περιοδικό «Το Ζαγόρι μας», θέλουν να το αποκαλέσουν και σήμερα «Ζαγορισιανά Νέα». Σημασία έχει, πως οι Ζαγορίσιοι δημοσιογραφικοί οργάνου, προωρισμένου να εξυπηρετήσει τα πολλαπλά συμφέροντα και τας ανάγκας του εγκαταλειμμένου

Το περιβάλλον

Συνέχεια από την 8η σελ.

έκδοσης και εξαφάνισή αυτού του σημαντικού στοιχείου. Σήμερα πλέον, μιλάμε για ερημοποίηση του εδάφους: τα καλύτερα μέρη γίνονται με τη βροχή ή παραμένουν από τον αέρα, αφήνοντας μόνο τα φτωχότερα στρώματα από αμμο και χαλίκια.

Τούτη η ερημοποίηση που προέρχεται από την κακή χρήση της εδαφολογίας περνώντας σε μία κατάσταση πλέον μη αντιστρεπτή, με τη χρήση και το θράμβο των γηκών ουσίων. Χιλιάδες είναι οι μικρές ουσίες που χρησιμοποιούνται καθημερινά, ενώ πολλές από αυτές είναι τοξικές.

Παρά όλα αυτά, εκατομμύρια άνθρωποι εκτίθενται σ' αυτές μέσω της χρήσης εντομοκτόνων, ζιζανιοκτόνων αλλά και από την απόρριψη αποβλήτων.

Από το 1945 35.000 διαφορετικά εντομοκτόνα μπήκαν στην παγκόσμια αγορά. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι 2 εκατομμύρια άνθρωποι αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα υγείας λόγω της χρήσης των εντομοκτόνων. Στη Βραζιλία σε περιοχές που τα επίπεδα του D.D.T. είναι πολύ υψηλά από τα θεωρούμενα ασφαλή, τα 10% του πληθυσμού υποφέρει από κάποια χρόνιες δηλητηριάσεις.

Η υγεία των κατοίκων της Γης είναι δυνατόν να διαχωριστεί στην υγεία του ίδιου του πλανήτη. Μεγάλα βιομηχανικά ατυχήματα όπως εκείνα στο «Κανάλι της Γαλλίας», οδήγησαν στην εκκένωση των περιοχών όπου συνέβαιναν, δημιουργώντας μία νέα τάση «περιβαλλοντικών προσφύγων».

Είναι χαρακτηριστικό το παλαιό της Πολωνίας όπου το του εδάφους δεν είναι πια κατά το παλιό πρόγραμμα λόγω της ρύπανσης και μόνο το του νερού είναι πόσιμο, ενώ η κατάσταση της ζωής μικραίνει συνεχώς. Το 1/3 του πληθυσμού της Πολωνίας αναμένεται να προσβληθεί από την καταστροφή του περιβάλλοντος, (καρκίνος, αναπνευστικά και δερματικά προβλήματα).

Δεν είναι μόνο η Πολωνία που σύνολο του ο πληθυσμός ολοκληρώσε της Γης, που είναι σε κίνδυνο εμφάνισης. Και αυτό γιατί παρατηρείται η καταστροφή του στρώματος του όζοντος, της προστασίας αυτής ομπρέλας που βοηθά στην ανάπτυξη ολόενα και πιο ποικίλων μορφών ζωής πάνω

στη Γη. Είναι γνωστό ότι οι υπεριώδεις ακτίνες έχουν καταστρεπτι-

κές συνέπειες στο γενετικό υλικό των οργανισμών και προκαλούν σοβαρές βλάβες στο ανοσοποιητικό σύστημα των ζώων και δημιουργία όγκων. Μα όχι μόνο οι περιπτώσεις θανατηφόρου μελανώματος είναι ανησυχητικές, μα και το γεγονός ότι το πλάγκτον και οι προνύμφες των ψαριών είναι οι πλέον ευαίσθητοι οργανισμοί στις υπεριώδεις ακτινοβολίες αποκαλύπτει πως είναι βάσιμοι οι φόβοι για σημαντική αλλοίωση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, εξαιτίας της μείωσης του όζοντος.

Μα δεν είναι μόνο η τρύπα του όζοντος που ανησυχεί τους επιστήμονες: είναι κι αυτή η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη. Η αλόγιστη χρήση του καύσιμου ορυκτού, η αποψίλωση των δασών που, όντας πλέον λιγότερα, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην ολότητά του το παραγόμενο διοξείδιο του άνθρακα με αποτέλεσμα αυτό να δημιουργεί το, σ' όλους μας γνωστό, φαινόμενο του θερμοκηπίου, το διοξείδιο του θείου, το οξείδιο του αζώτου δημιουργούν νέα κλιματολογικά μοντέλα. Ήδη η μέση θερμοκρασία του πλανήτη έχει ανεβεί κατά μισό, περίπου, βαθμό Κελσίου, ενώ, η αναμενόμενη αύξηση στις επόμενες δεκαετίες δημιουργεί μία γη θερμότερη από κάθε άλλη εποχή από την αρχή του πολιτισμού. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των αποθεμάτων του πόσιμου νερού και την άνοδο της επιφανείας της θάλασσας με δυσλίκονα μηνύματα για τις λεγόμενες Κάτω Χώρες: ήδη η Ολλανδία ξεδεύει το 6/0 του Α.Ε.Π. για να γλυτώσει από τη θάλασσα.

Ο πολιτισμός εξελίχθηκε μέσα στα στενά όρια συγκεκριμένων κλιματικών καταστάσεων. Κάθε μεγάλη αλλαγή των ορίων αυτών θα προεξήνσει εφιαλτικά προβλήματα και θα απαιτήσει ανυπολόγιστες διορθωτικές επενδύσεις.

Δυστυχώς, μία κοινωνία που δεν έχει ακόμη επίγνωση, θα κληθεί να καταλάβει τεράστιες δαπάνες. Καθώς, λοιπόν, τα δάση εξαφανίζονται, τα εδάφη διαβρώνονται, οι λίμνες υφίστανται σοβαρές βλάβες, πολλά είδη χάνονται χωρίς καν να έχουν καταγραφεί, ένα πράγμα είναι σίγουρο: χωρίς έναν αποφασιστικό επαναπροσδιορισμό των προτεραιοτήτων μας τα εγγόνια μας ή και τα παιδιά μας ακόμη θα κληρονομήσουν έναν άρρωστο και βιολογικά φτωχό πλανήτη, χωρίς ευκαιρίες για διαβίωση αποδεκτού επιπέδου και αισθητικής απόλαυσης.

Πάπυγκο Ιωαννίνων

Αποστόλου Α. Ιωάννα
Φοιτήτρια Κτηνιατρικής -
Μπολόνια Ιταλίας

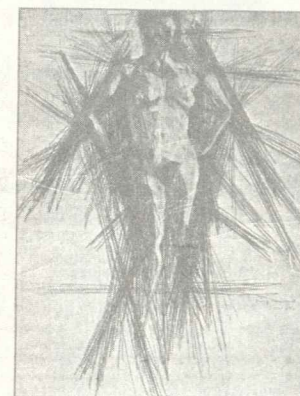
Άρη Κυριαζή

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΡΑΤΩ

Ένα ακόμα ωραίο βιβλίο με συγγραφέα έναν, εξ αγχιστείας, Ζαγορίσιο (παντρεύτηκε την Καπεσοβίτισσα καθηγήτρια Καίτη Δ. Κοντοδήμου) που αγάπησε το Ζαγόρι, τον καθηγητή φυσικών Άρη Κυριαζή.

ΑΡΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Αναζητώντας την Ερατώ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΔΑΝΤΗΣ»

Γεννημένος στη Μυτιλήνη (1946) και «Αναζητώντας την Ερατώ» ο Άρης έφθασε και στα Γιάννινα, όπου υπηρετεί χρόνια τώρα, και είναι γνωστός για τα πολύπλευρα ενδιαφέροντά του (παιδαγωγικά, συνδικαλιστικά, θεατρικά, λογοτεχνικά κλπ.) και με δημοσιογραφική παρουσία στον Γιαννιώτικο Τύπο.

Ο Άρης Κυριαζής μας τιμήσε αποστέλλοντας το πόνημά του στο περιοδικό μας με την παρακάτω όμορφη αφιέρωση που δείχνει την ευαισθησία του συγγραφέα για το Ζαγόρι και τους ανθρώπους του με τους οποίους, όπως είπαμε, δέθηκε ψυχικά και συναισθηματικά. Τον ευχαριστούμε και του ευχόμαστε πάντα να «γράφει».

Η Σ.Ε.

«Φίλοι μου,
Το 1971 πήγα γαμπρός στο Καπέσοβο. Η γιαγιά Κλεονίκη, πρώτα με κέρασε το παραδοσιακό λουκούμι, μετά μου άνοιξε κουβέντα καρφώνοντάς με ζαγορίσια - διερευνητικά κι ύστερα απευθυνόμενη στα συμπεθέρια απεφάνθη: γραμμένο παιδί.

Από τότε γράφω!
Να ζήσει το όμορφο Ζαγόρι και το ομώνυμο περιοδικό τους.
Άρης Κυριαζής 28-1-97

Το σημείωμά μου

Μια λέξη κάποτε έφτανε, για νόημα μεγάλο. Και πραγματι χρυσάφι ήταν η σιωπή μας. Στις μέρες μας άμμος οι κουβέντες μας και ξερα στις καρδιές μας.

Να γράφεις κάτι στο χαρτί το ερώτημα ένα είναι. Θα υπάρξει μάτι να το κοιτάξει;

Μηνύματα γυρίσματα... πάντα οι καιροί μας έχουν. Ναι στις μέρες μας οι άνθρωποι με «κόκα-κόλα» ξεδιψάνε.

Σκέφτονται... οι λίγοι-ελάχιστοι πριν για τους πολλούς. Μα οι πολλοί τι κάνουν;

Παλεύουν με τον ισό της τηλεθέασης κι έτσι παρηγορούνται.

Αφού φάρμακο δε βρέθηκε ως τα δοκιμάσουμε... όλα λένε.

Όλα για όλες τις ηλικίες —πριν την ηλικία τους— δυστυχώς.

Μέσα στους ανθρώπους, ΑΝΘΡΩΠΟΙ θα μένουν ευτυχώς.

Χρ. Γ. Καρβούνης

Παιγνιδίσματα μνήμης με το παρελθόν

Καλοκαιριάτικο απογευματινό. Η ώρα που ο ξεστός ήλιος αποτραβιέται προς τη δύση κι αρχίζει να ροβολάει στη μεγάλη πλαγιά του Ροϊνίκου, προς την Αρίστη, η σκιά του. Μαζί μ' αυτή κι εκείνη δροσερή, ανακουφιστική αύρα. Αργοσαλεύουν τα αγριολούλουδα και τα φυλλώματα των δέντρων ζωηρεύουν. Η ανάσα των ανθρώπων γίνεται ανάλαφρη και δροσερή. Ο Ροϊνίκος (Γκραμπάλος) άμυνα στην κάμψη του καλοκαιρινού ήλιου — έτσι, όπως το '40, «σάιασε» όλην την Ελλάδα απ' τη μανία του Ιταλικού φασισμού του Μουσολίνι.

Ένα τέτοιο απογευματινό, στη μικρή αυλή του Πετσεϊκού, με τον πράσινο και λουλουδάτο διάκοσμό της. Ένα δροσερό νερό που συνοδεύει τον αχνιστό καφέ της οικοδόσποινας, η αφετηρία της κουβέντας. Η καθημερινότητα...

Στην αναπαυτική πολυθρόνα του, ο Χαρίσης, που υποβασιάζει το βάρος των εννιά δεκαετιών του και κάτι, «αποτραβιέται» τότε-τότε, στον δικό του «κόσμο». Άλλωστε, πόσα είναι τα γεγονότα του χωριού, για να μονοπωλήσουν την κουβέντα;

Η πάνσοφη φύση ξεστρατίζει τα «περήφανα γηρατειά» και τα μεταφέρει, συχνά-πυκνά στους απόμακρους ανθόκηπους της Νιότης. Για να αναθυμούνται και ν' αναστάθουν. Ζωής εικόνες, γεμάτες χρώματα κι ευωδιές, όνειρα και προσδοκίες, έρωτα τραγούδια.

Την εποχή της νιότης του Χαρίση, κυρίαρχο στοιχείο η δημοτική ποίηση συνφασμένη, τότε με τα πατημένα των ανθρώπων της υπαίθρου, κύρια ψυχαγωγία τους. Παράλληλα, πλειάδα λογίων των γραμμάτων μας, αντλούσαν την έμπνευσή τους από την ίδια τη φύση και τον περίγυρό τους, κι έκαναν ρίμα τα βουνά και τους κάμπους, το μόχθο του γεωργού και του τσομπάνη.

Θα πρόσθετα, ακόμα, πως την εποχή της νιότης του, κυρίαρχες, έντονες και πολύχρωμες ήταν οι παραστάσεις των ανθρώπων της Αρίστης, κάθε Άνοιξη και Φθινόπωρο, από το πέραςμα πολυήμερον - ατέλειωτον «κονβόι» των βλάχων που περνούσαν για τις ψηλοκορφές του Πατιγκινού (Τύμνη) και αντίστροφα για τα χειμαδιά της Θεσπρωτίας. Κοπάδια, χιλιάδες ζωντανά, με τσάπουνες και ματρώκυλα, μικρά βλαχόπουλα και αγκλίτσες και βλάχικα φεσάκια, μωρά στα μεσοστάμια των αλόγων και οικοσκευές σε κεντημένα σακιά με άσπρο-μαύρο, δεξιάριβα, με ορνθία κρεμασμένα, βλάχες και βλαχοπούλες με τις γραφικές τους φούστες και κεντητά γιλέκα. Ήταν ένα πανηγύρι το πέραςμα αυτό. Το έζησα και το αναθυμιάμαι κι εγώ.

Έτσι, εξηγώ, ψυχολογικά αυτήν την αναδρομή κι αναθύμηση του Χαρίση που φέρνει στη μνήμη μου «νο-

σταλγική αναπόληση» του Κώστα Κρυστάλλη. Ας τον παρακολουθήσουμε...

Καλότιχα είναι τα βουνά τα κορφανατασμένα ο θάνατος δεν τα τριπά Χάρος δεν τ' αγγίζει. Την Άνοιξη τούτη καρτερούν, να λυώσουν τα χιόνια να πρασινίσουν τα κλαδιά ν' ανθίσουν τα λουλούδια. Να χτίσουν τα πουλιά φωλιές κι απ' να ξεγαρρουν να κελαιδάνε στα κλαδιά, να λεν τον έρωτά τους. Τι αηδόνια, τα στραγαλιανά και τα πετροκοτούφια να πάει Απρίλης δώδεκα κι ο Μάης δέκα πέντε να βγουν οι βλάχοι στα βουνά, να βγουν κι οι βλαχοπούλες να στήσουν τα κονάκια τους στις λαγκαδιές το ρέμα. Πρωί-πρωί να πλένουν, όμορφες βλαχοπούλες, ψηλόλιγνες και δροσερές σαν τα νερά τα κρύα, και με το γύρισμα ηλιού στον αργαλειό να μπαίνουν να παίζουν τη σάιτα τους σιγανοτραγουδώντας. Το κέντημα είναι γλέντημα κι η ρόκα το σεργιάνι, η σαρμανίτσα κι ο αργαλειός είναι σκληριά μεγάλη.

Οι βλάχοι, αυτοί είναι που στέκονται,

τη μέρα και τη νύχτα από βραδύς αρμείουν πρόβατα, ταχεία-ταχεία κουρεύουν και με το γλυκοχάρμα φροντίζουν να σκαρίσουν. Αχολογούν τα κυπριά, τα κ(ου)δούνια, τα τσokάνια, αντιλαλούν οι ρεματιές, διάσελα και λαγκαδιές και κελαιδούν στα πλάγια πέδρικες, οι κούκοι να το λένε, να τρέχουν γάργαρα νερά σε κρυσταλλένες βρύσες. Αυτήν την ώρα βγαίνουν και τα άγρια (γίδια) να σκαρίσουν όμορφα και περήφανα αλλά και φοβισμένα γιατί πολλοί ήταν οι κίνδυνοι που παραμονεύαν. Αυτά κι άλλα πολλά γινόταν σ'ι χιόνιες Τύμνη στους προποδές του ατλάνετα άγρια, απ' νη και καταπράσινα του Βθαιή η χαράδρα γνωστό στο πανελλήνιο και στα Έθνητα, και με την Τύμνη πινάκι ο Βοσκόρης πανώλης, πεταχόμας, ορμητικός και κρύος. Σ' αυτά τα πεταχόμας, τα κρύα τα νερά, ευδοκίμει η αγριότεροφα η τόση αίσθηση και φημισμένη αλλά και απαγορευμένη.

Από τις μνήμες της Φροσύνης Φλώρου

Και σαν βάραινε ο Δεκεμβρίσιος χειμώνας, σε τούτη την αετοφαλιά, το Τσεπέλοβο και το Ζαγόρι, με τις χιονούρες και τ' ανεμοσουρία και τα κροσταλλά που κρέμονταν στις «αστρέχες των σπιτιών, σαν καλογυλισμένα σπαθιά, μαζεύονται οι χωριανοί, γειτονιές-γειτονιές τις νύχτες, οικογενειακά σε σπίτια συγγενικά, συγγενείς και φίλοι, για να περάσουν τις απέναντες νύχτες, του βαρύ χειμώνα του παλαιού καιρού.

Για να ξεράσουν τη χειμωνιάτικη μόνωσή τους, με «βεγέρες» και τσιμπούσια, με τραγούδια και χορό, με μολήματα, του παλαιού καιρού, με παραμύθια, για βασιλιάδες κι όμορφες βασιλοπούλες, με στρατά, με νεράιδες και πολέμους. Έβαιζαν παιγνίδια λoής-λοής, «κουκουβάστες», αυτοσχέδια ανιγνίματα, έλεγαν ποιήματα, για κλέφτες κι αρματολούς και λογοπαίγνια. Είχαν ανάγκη απόλυτη για αποτοξίνωση ψυχική, που ήταν συνέπεια της χειμωνιάτικης μόνωσής των, εδώ επάνω, που ζούσαν απομονωμένοι.

Ένα απ' τα ποιήματα που λέγανε και που κοπελίτσα τότε, η Φροσύνη Φλώρου, το θυμήθηκε στα 95 της χρόνια (πέθανε 100 χρονών), μου το είπε και το έγραψε. Και τώρα ψάχνοντας στο αρχείο μου για κάτι παλαιά χαρτιά, το βρήκα και τώρα στα 90 μου χρόνια το γράφω. Είναι άγνωστος ο ποιητής του:

«Ο καθρέφτης και το χένι»

Η Θεά Αφροδίτη μια φορά λούστηκε στο λουτρό της και μετέδρεψε τα θεϊκά, τ' αθάνατα μαλλιά της.

Ο Έρως την παρατηρεί, «μητέρα λέει, στάσου» μόνο μια μηχανή ημπορεί να λύσει τα μαλλιά σου».

Κι ευθύς ο κόλακας, πετά κρυφά να κλέφτει το χένι, από τη Θεά Αθηνά, μαζί με τον καθρέφτη

Και της τα φέρνει της Θεάς κι αρχίζει, τη μαθαίνει πως τον καθρέφτη να βαστά, πως να κινάει το χένι.

Και η Θεά προσπάθησε, ξεμπερδεύει μονάχη τα μπερδεμένα της μαλλιά και τα 'ριξε στην πλάτη.

Ευσπλαχνική τότε η θεά, για αντιμεισεία τ' απειθανάτισε εκεί τα δυο τα εργαλεία.

Και τάστειλε με τα πιστά, τα δυό της περιτέρια, στη γη μας, δώρα θαυμαστά, στον γυναικών τα χέρια...

...Και στα μπουχαριά, πρατσάλαγαν τ' αναμένα κούτσουρα κι θ' αμπεφγε το δαδί, και τα πλουμιστά λυχνάρια, κι αναδεινόναν οι ίσκιες ενά γύρω στους ζωγραφισμένους τοίχους, με στρατούς και πύργους και ποταμούς, με νεράιδες και λουλουδία... και γελούσανε με τα αστεία, τις κοινωνιότητες, τα ποιήματα. Μα κάπου κάπου, έτρεχε κρυφά και κανά πυρό δάκρυ για τον ταξιδεμένο σύζυγο, αδελφό, παιδί...

Και κερνούσαν οι κυρδίδες, μήλα, σταφύλια, κάστανα, καρδιά, λεμονόκρα, ρετσέλι, κινδώνι γλυκό...

Κι έσκουζε έξω ο αέρας και τ' ανεμοσουρία σαν κλαψιάρικες μαζούρες φρονές καψινουριών...

«Ο καλός ο νοικοκύρης το χειμώνα χαιρέται» το λέγανε και το πιστεύαν.

Ε. Γ. Τσεπέλοβο, Γενάρης 1997

ΜΕΛΙ ΠΑΡΘΕΝΟ

ΖΑΓΟΡΙ

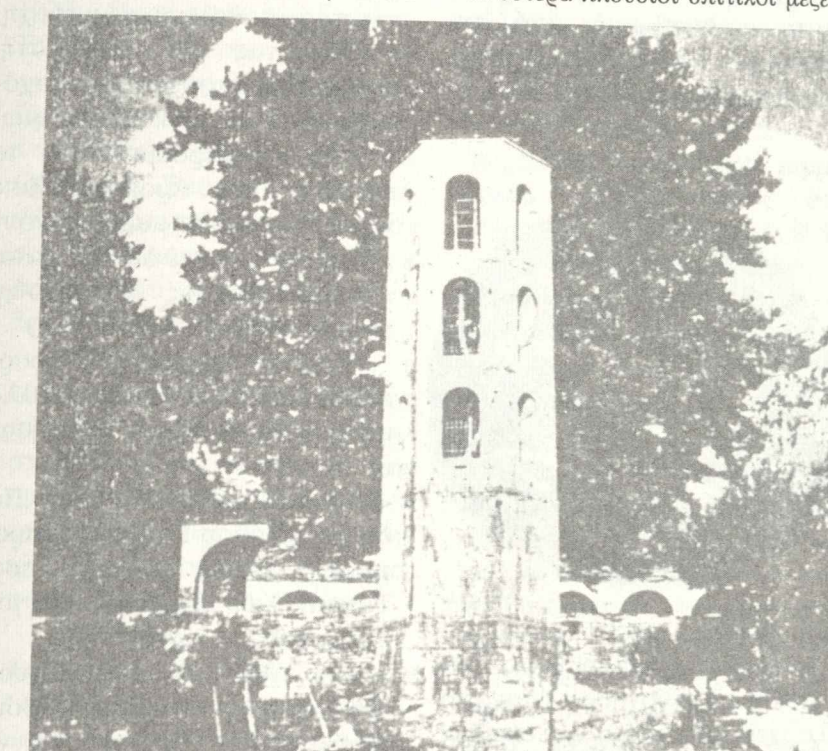
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ: Α. ΜΗΤΣΙΜΑΡΗ

ΛΕΙΤΟΚΑΡΥΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. (0653)51477

Προσκύνημα ευλαβικό στον Αϊ-Βλάση του Παπίγκου

Μια ολιγομελής συντροφιά φίλων Ζαγοριανών με την ευγενή φροσύνη του παθιασμένου πατριδολά- τρη Παπαγιώτη Κώστα Χριστοδού- λου, ξεθέψαμε ανήμερα της γιορτής του Αγίου Βλασίου, από τα Γιάννινα, στο όμορφο Πάπιγκο, ευλαβείς προ- σκυπτες του τιμωμένου Αγίου, πο- λωνιστές του χωριού. Δεν ήταν η πρώτη φορά, που επισκεπτόμασταν το Πάπιγκο, όμως σ' αυτή μας την παλαιή νουήσαμε ένα ξεχωριστό προσκύνημα σαν αντικρύσαμε το αλ- λά τοπίο της περιοχής και μια βα- λειοσύνη καταβαίνοντας τα καλπάτια του περικαλλούς καθε- δρικού ναού του Αγίου Βλαχίου για να παρακολουθήσουμε τη θεία λει- τουργία.

Εκεί μέσα στο υποβλητικό περι- αλλο του ναού με τους χαμηλούς και καμπυλωτούς τόνους της ψαλ- λωδίας ζήσαμε ανεπανάληπτες στιγ- γές έντονης συγκίνησης και θρη- σκευτικότητας. Ήταν μια ιερή λειτουργία, που κορυφώθηκε στο τέλος της θ. λειτουργίας, όταν οι εκ- κλησιασμένοι ένας-ένας περνούσαν από το ναό, όπου δίπλα πα- ράσκει ο υπερεπνευμοντούτης προ- εσβυτης πρωτοπρεσβύτερος Παπα- γιωής μια βιβλική μορφή, ο οποί- ος έφερε όλους με το αγιασμένο έλαιο του Αγίου, απευθύνοντας στον καθέ- νον με πατρική αγάπη την ευλογία

Η εκκλησία του Αγίου Βλασίου με το περίφημο καμπαναριό της.

ντας έτσι ένα ξεχωριστό νόημα στη ζωή τους και κρατώντας ζωντανό το χωριό τους. Είχαμε την τύχη στη συνέχεια να ζήσουμε κι άλλες ευχά-

ΜΑΡΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΜΑΣ ΣΖΓΡΑΦΟ ΓΕΩΡΓΙΟ ΤΣΙΟΥΡΗ

Το έργο του ζωγράφου Γιώργου Τσιούρη είναι απαίγασμα πολλαπλών επιδό- των από την μία πλευρά σχετίζεται άμεσα και ενδόμυχα με την πατρογονική πε- ριοχή της Ηλείου όπου κατάγεται, ενώ σαν σύγχρονος άνθρωπος προβληματίζεται με τα διάφορα καλλιτεχνικά στυλ, όσο και με τις προοπτικές που διανοίγει η τεχνολογία και ιδιαίτερα οι διαπλανητικοί στόχοι της.

Αντικειμενικά το τοπίο με εξαιρεσιαστική οξύτητα δημιουργεί σύνολα στα οποία χρώματα και περιγραμμάτια εντείνονται και τείνουν σε μια γεωμετρικοποίηση της ζωής. Ήδη η τάση αυτή είναι αντιρρεαλιστική, παρά τα ρεαλιστικά μέσα που χρησιμοποιούνται, ενώ κάποιο φανταστικό στοιχείο εκοφενδονίζεται μέσα στο χώρο που απεικονίζεται, οπότε ο ρεαλισμός αποκτά υπερρεαλιστικές-σurrealistικές διαστάσεις. Ήδη η τάση αυτή είναι αντιρρεαλιστική, παρά τα ρεαλιστικά μέσα που χρησιμοποιούνται, ενώ κάποιο φανταστικό στοιχείο εκοφενδονίζεται μέσα στο χώρο που απεικονίζεται, οπότε ο ρεαλισμός αποκτά υπερρεαλιστικές-σurrealistικές διαστάσεις. Ήδη η τάση αυτή είναι αντιρρεαλιστική, παρά τα ρεαλιστικά μέσα που χρησιμοποιούνται, ενώ κάποιο φανταστικό στοιχείο εκοφενδονίζεται μέσα στο χώρο που απεικονίζεται, οπότε ο ρεαλισμός αποκτά υπερρεαλιστικές-σurrealistικές διαστάσεις.

Σε γενικές γραμμές η ζωγραφική του Γιώργου Τσιούρη χαρακτηρίζεται από τον έντονο εξπρεσιονιστικό δυναμισμό, ο οποίος συμπλέκει την πραγματικότητα με την φαντασία, το παρελθόν με το παρόν, προσφέροντας μια άποψη της πολυδιά- στηξης της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου. Ανοιχτός προς όλες τις διαθέσεις και τά- σεις, ο ζωγράφος Τσιούρης επιζητεί με τον προσωπικό δυναμισμό που δια- κεινεί να πιάσει βιώματα και προβληματισμούς, που τελικά καταλαιάζουν στα έργα της τέχνης, που ταυτίζεται με την προσωπική του ποιητική - φανταστική δημιουργία. Ως γνωστόν, ο διακεκριμένος αυτός ζωγράφος (Γεώργιος Τσιού- ρης) είναι συμπατριώτης μας καταγόμενος από το Φλαμπουράρι.

Στέλιος Ανδάνης, Ιστορικός της Τέχνης, Καθηγητής στο Πανεπ. Αθηνών

...να κατάγει κάτι που μ' έκανε — απ' την αρχή κιόλας — να είμαι θετικά προ- σκεπτόμενος απέναντι στο Γιώργο Τσιούρη, είναι το οπτικό πεδίο, απ' όπου κοιτάει τον κόσμο, μες στην ζωγραφική του.

...και φανερώσει και τον άνθρωπο. Έναν άνθρωπο που έχει μάθει σ' ανοιχτά, να κοιτάει τον κόσμο, μες στην ζωγραφική του. Που έχει μάθει να κοιτάει τον κόσμο, μες στην ζωγραφική του. Που έχει μάθει να κοιτάει τον κόσμο, μες στην ζωγραφική του.

νείς, μακριά από τις πολύβοες πο- λιτείες και τις φανταχτερές τελετές απ' όλον λείπει η αληθινή ευλάβεια και το συναίσθημα.

Αξιοι οι Πατιγκιώτες, γιατί τη- ρούν μ' αυτήν ακριβώς την ευλάβεια τις γιορτές τους και τα έθιμα, δίνον-

τες στιγμές κατά την επίσκεψή μας μαζί με τους άλλους χωριανούς σε ένα σπίτι, που γιόρταζε τον Άγιο, το όνομα του οποίου έφερε ο οικο- δεσπότης. Κι εδώ αναβίωναν τα πα- λιά ζαγοριόγια έθιμα. Κέρασμα γλυκά κι ύστερα πλούσιοι σπιτικοί μεζέδες επισκεπτών.

Τη μεγαλύτερη όμως έκπληξη μας επεφύλαξε τελευταία ο ξεναγός μας με την επίσκεψή μας στο πατρικό σπίτι του κ. Γιάννη Παπαϊωάννου εκλεκτού γόνου του πρωτοπρεσβύτε- ρου Παπαγιώργη, που γνωρίσαμε στην εκκλησία.

Ένα όμορφο παραδοσιακό σπίτι από τα πρώτα σπίτια του Παπίγκου, χτισμένο στις αρχές του περασμένου αιώνα, στέκει εκεί ψηλά στο καρα- ούλι, βιγλάτορας με τους υπερήλικες ενόικους τους τον Παπαγιώργη και την πρεσβυτέρα του, που με πείσμα, παρά το προκεχωρημένο της ηλικίας τους δεν το εγκαταλείπουν. Μια γε- νιά παπάδες, που κράτησαν πιστά την ελληνοχριστιανική μας παράδο- ση και εξακολουθούν και σήμερα να προσφέρουν στο πολυπόθητο χωριό τους με τη μόνιμη παρουσία τους εκεί. Η πατρογονική εστία της οικο- γένειας Παπαϊωάννου αιώνες τώρα δεν έβουσε ποτέ.

Με συγκίνηση μας μίλησε γι' αυτό ο κ. Γιάννης Παπαϊωάννου ο ευαίσθητος συγγραφέας και λογοτέ- χνης, που διαποτισμένος ως τα μύδια της ψυχής του από αγάπη για τη γε- νέθλια γη, έχει να παρουσιάσει ως τα σήμερα μια σειρά από ωραιότατες εκδόσεις με θέματα ιστορικά της ιδι- αίτερης του πατρίδας, λογογραφικά, θρησκευτικά κ.ά. Ένα συγγραφικό έργο πολύ σημαντικό για τα πειρω- τικά γραμμάτια, που αβύρριβα και χω- ρίς την παροικιακή έπαρση συνέθεσε με πολύ μεράκι και υπομονή χρόνια ολόκληρα ο εκλεκτός μας συμπα- τριώτης.

Είχαμε την τύχη κατά τη συνά- ντησή μας αυτή να δεχτούμε την ευγε- νική προσφορά του από δύο βιβλία του, το ένα «Μιχαήλ Αναγνωστό- πουλος» και το άλλο «Ο Άγιος Βλά- σιος Παπίγκου». Έτσι δεν πρόκειται να ξεχάσουμε ποτέ την επίσκεψή μας αυτή στο Πάπιγκο και τους ανθρώ- πους του, που με περσιόση ευγένεια και καλωσύνη μας δέχτηκαν.

Εκεί ψηλά στον όμορφο αυτό τό- πο όπου με πείσμα αντιπτείνονται στην αλλοίωση των εθίμων και την αλλοτρίωση των ήθων, βιώνοντας τις γιορτές και διάφορες εκδηλώσεις μέ- σα από την ελληνοχριστιανική μας παράδοση.

Τέτοιες εκδηλώσεις κάνουν πιο όμορφη τη ζωή στις μικρές κοινωνίες και φέρνουν τους ανθρώπους πιο κο- ντά τον ένα στον άλλο να νοιώθουν σαν αδελφοί.

Εμείς οι παλιότεροι, που ζήσαμε στα χωριά μας τις όμορφες αυτές στιγμές θα τις νοσταλγούμε πάντα με λαχτάρα και τη συμμετοχή μας σήμερα σ' αυτές μας γεμίζει από ανεπίωτη χαρά και ευτυχία.

Σάββας Θ. Θεοδώρου

(Τη φιλική συντροφιά αποτελού- σαν οι Κώστας Χριστοδούλου, Σπύ- ρος Καπελιός, Γιάννης Τσεκούρας και ο γράφων).

Δραστηριότητες Συλλόγων - Νέα του τόπου μας

Η πύλη του Συλλόγου
Ζαγορισίων Ν. Λαρίσης

Την πρώτη εκδήλωση πραγματοποίησε από τη σύστασή του ο Σύλλογος Ζαγορισίων Ν. Λαρίσης «Οι Ριζάρηδες» σε συνεστιάση των μελών και φίλων. Στις 2 Φεβρουαρίου στην «Παλιά Κιθάρ» προσήλθαν πρόθυμα οι Ζαγορίσιοι της Λαρίσης για να περάσουν ένα όμορφο βράδυ μαζί και φίλοι τους.

Προσφωνώντας ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γιάννης Ζώης τους συνδαιτημόνας και καλωσορίζοντάς τους, εξέφρασε τις ευχαριστίες του Διοικητικού Συμβουλίου για την ανταπόκριση της προσκλησέως του, με την ευχή να επακολουθήσουν και άλλες εκδηλώσεις μέσα στο χρόνο αυτό και σαν πραγματοποιήσιμη να είναι η επίσκεψη του Ζαγοριού με ομαδική εκδρομή στους μήνες της Άνοιξης, για να δουν και τα παιδιά τον τόπο αυτό με τις απαράμιλλες φυσικές ομορφιές, του Βίκου, του Βοϊδομάτη και της κοιλάδας του Αώου, στο χώρο των οποίων είναι διεσπαρμένα τα 44 χωριά. Να ιδούν και να θαυμάσουν τα αρχοντόσπιτα που έχτισαν οι πρόγονοί μας, χάρη και στο μεράκι των μαστόρων της περιοχής της Κόνιτσας. Εκκλησιές, καμπαναριά, Σχολεία και άλλα κτίσματα, δρόμοι με κομποτεχνικά καλντερίμια, πλατείες με τον πλάτανο στη μέση και άλλα.

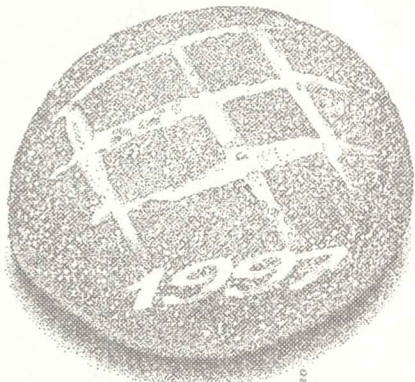
Ένα προς ένα, χωρίς καμ-

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στο γνωστό Γιαννιώτη γιατρό **Μωυσή Ελισάφ**, γαμπρό στο Ζαγόρι (γυναίκα του η Κλεοπάτρα Μ. Χατζηγιάνη από την Αρτσιόστα) για την επάξια εκλογή του ως αναπληρωτή καθηγητή της Ιατρικής Σχολής Ιωαννίνων, τα πιο θερμά μας συγχαρητήρια και πάντα πιο ψηλά.

«Το Ζαγόρι μας»

μιά παράλειψη αντίχησαν τα ονόματα των χωριών του Δυτικού, Κεντρικού και Ανατολικού Ζαγοριού και ομαδικά επιφωνήματα και χειροκροτήματα ακούστηκαν από την αναφορά του ονόματος καταγωγής του καθενός.

Μερικά υπήρξαν κεφαλοχώρια λόγω θέσεως και πληθυσμού και επειδή λειτούργησαν τότε Σχολαρχεία και έδρες Αστυνομίας, Δασαρχείων, Ειρηνοδικείου και Ταχυδρομείου. Το Μονοδένδρι όμως είναι η πατρίδα των Αδελφών Ριζάρη, του Μάνθου και Γεωργίου που ίδρυσαν την Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή στην Αθήνα. Είναι οι Ευεργέτες της περιοχής μας. Την ευεργεσία γεύτηκαν τα παιδιά που ήταν τυχερά και σπουδασαν οικότροφα. Σήμερα το Μονοδένδρι έχει στήριξη οικονομική και διατηρεί σχολείο κλπ. Και ο Σύλλογος της Λαρίσης προς τιμήν των ευεργετών αυτών τιμητικά προσονμάζεται «Οι Ριζάρηδες».

Υστερα από τα προεισαγωγικά αυτά ο κόσμος απήλαυσε τα καλομαγειρεμένα φαγητά του κέντρου με ανάλογη κατάναλωση κρασιού, ενώ το μουσικό συγκρότημα σκορπούσε χαρά με τις κιθάρες και το τραγούδι που προσέφερε.

Το κέφι ήρθε στην ώρα του κι άνοιξε ο χορός από τα μέλη του Δ.Σ. που είναι: ο **Γιάννης Ζώης** από την Αρίστη, ο **Αλέξης Ξάνθος**, από τα Άνω Πεδινά, ο **Ηλίας Γκαράνης** από το Βρυσόχωρι, ο **Θανάσης Καφέτσος** από το Ηλιοχώρι και ο **Στέργιος Μάρκου** από τη Βω-

βούσα.

Την ζωντανή μουσική του κέντρου αντικατέστησαν οι κασέτες με Ηπειρώτικους και Ζαγορίσιους σκοπούς και το γλέντι πήρε καθολική συμμετοχή.

Θέλοντας να ευχαριστήσουμε όλους τους συμμετασχόντες σ' αυτό το κοσμιαντάμωμα, θα αναφέρουμε όλων τα ονόματα και προκαταβολικά νομίζουμε ότι θα μας ξεφύγουν και μερικά, γιατί δεν τα καταγράψαμε αμέσως και ζητούμε την συγγνώμη τους.

Στις συντροφικές των τραπεζιών κατά ζεύγη και με άλλα οικογενειακά μέλη παρέστησαν οι των:

— Αλέξη Ξάνθου (Άνω Πεδινά), Πάνου-Ρούλας Καρατσώλη Σιώτη (Ελαφότοπος) Γιάννη Ζώη (Αρίστη), ζεύγος Τζαχρήστου (Αρτα).

— Θανάση Καφέτσου (Ηλιοχώρι), Γιώργου Βουκουβάλα (Πολύλοφος Ιωαννίνων) Νίκου Τσιτσιλιάγκου και Κ. Τράντου (Λάρισα).

— Γιάννη Τσουμάνη, Πέτρου Μάντζιου, Δημ. Παπικιώτη (Τσεπέλοβο) Γεωργίου Νούτσου και Καίτης (Πράμα-ντα-Τσεπέλοβο, Μάρκου Στέργιου (Βαβούσα) και Παύλου Βασδέκη (Βίτσα).

— Ηλία Γκαράνη (Βρυσόχωρι) Νίκου Κοντογιάννη (Λάρισα), Κυριακή Γιαγλάρα (Λάρισα), Παναγιώτη Τράντου (Λάρισα).

— Ιωάννου και Αναστασίας Τζίμα (Λάϊστα), Χρυσούλας Ποντίδου (Αλεξανδρούπο-λιν).

— Αχιλλέα και Ναυσικάς Καρτσάφληκη-Σακελλαρίου (Λάρισα-Κήποι), Νίνας Χ. Κλ. Σάπκα (Κήποι), Στέλλας Χ. Γ. Βάλλα (Λάρισα), Φωφώς Χ. Σπύρου Πρωτοσυγγέλου από το Πάπιγκο, που η θυγατέρα της είναι σύζυγος του Στρατηγού κ. Σπυριδωνος, τώρα Δ/κτού 1ης Στρατιάς στη Λάρισα.

— Του Αλεξάνδρου Μασούρα και Κων/τίνου Μασούρα (από Λεπτοκαρυά) Ζήνα Χ. Μιχαήλ Πατέρα (Βρυσόχωρι), Γεωργίου Ζουμπουρλά (Κάτω Πεδινά).

— Χρήστου και Σταματίας Τσιγγάνη-Κοντονάσιο (από Λάρισα-Μεσοβούνι και της μητέρας χ. Αποστ. Κοντονάσιο (Μεσοβούνι) και συγγενών συμπεθερών από Νίκαια Αρκαδίας.

— Του Δημητρίου Αγγελή και Νίκου Αγγελή (Βρυσόχωρι) και του Βασίλη Λέγου (Λάρισα).

— Του Θέμι Έξαρχου και Παναγιώτη Έξαρχου, του Αρσένιου Καραγεωργίου και Στέλιου Κακαγιάννη με των συζύγων αδελφών του γένους Πορπόδη (Βρυσόχωρι).

— Και της 4μελούς συντροφιάς της οικογένειας των Ηλίας Σιούρη που ήλθαν από τα Φάρσαλα με καταγωγή από το Ηλιοχώρι και που ειδικότερα σ' αυτούς απευθύνονται περισσότερες ευχαριστίες του Δ.Σ.

Θα σημειώσουμε ότι ο εθουσιασμός κράτησε σ' όλο το διάστημα, όλοι μπήκαν στο χορό και χόρεψαν, τραγούδησαν και οι δεξιότεχνες έδειξαν χορευτικές τους ικανότητες πράγμα που απήλαυσαν και καμάρωσαν όλοι έμειναν παρόντες στα τραπέζια τους.

Για τον χρόνο από το Δ.Σ. του Συλλόγου ανακοινώθηκε σκέψη, ο χορός να γίνει με τη συγκρότηση του Γρηγόρη Καραβάνη, που Τσεβαριώτη τραγουδιστή, γνωστός πια πανελλήνιο.

Δραστηριότητες του Ε.Ο.Σ.
Παπίγκου (8-11-1996)

Με στόχο τις πηγές του Βοϊδομάτη —που απέχουν από το Μονοδένδρι 4.30 ώρες— ξεκινά ένας από τους εκατοντάδες περιπατητές ορειβάτες οι οποίοι ετησίως επισκέπτονται την περιοχή της Χαράδρας, του οποίου τα χνάρια θα ακολουθήσουμε και μας. Ο φιλόδοξος ανιχνευτής της Χαράδρας, του οποίου τα χνάρια θα ακολουθήσουμε είναι ο Lemuel και είναι από το Ισραήλ. Σημερώματα αρχίζουν την πολύωρη πορεία του Μονοδέντρου, μόνο που... άλλος ο προορισμός του... δυστυχώς γι' αυτόν και...

Δραστηριότητες Συλλόγων - Νέα του τόπου μας

...αλλοιους, άλλη η κατά-... Από τον «Καλόγερο» -... της χαράδρας Βρί-... αλλάζει πορεία και... δεξιά το ποτάμι... από τις θέσεις «Στενώ-...», «Αίπας», «Πύργο του...» βρέθηκε στην τοποθε-... «Σκάλα του Παπα-Γιώρ-...». Το μέρος αυτό είναι η μο-... είσοδος για τις «Κρα-...» και από εκεί για «Λιχο-...» θερμική κατοικία για τα κα-... του Κτηνοτρόφου Αρι-... Ιωαννίδη. Ο φίλος μας... κάθε άλλο παρά για το...» ήθελε να πάει.

Βλέποντας το χωριουδάκι... ΚΟΣ απέναντί του καλεί... αγγλικά βοήθεια. Πιστεύει... ...αγγλομαθείς κάτοικοί... ...θα τον καταλάβουν ευελ-... ...για τη γρήγορη επέμβα-... ...Βέβαια κανένας τους... ...τον καταλάβαινε, παρά μό-

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

8.2.1997
Προς το Ζαγόρι μας,
Γιάννενα

Αγαπητοί μου,
Για μια οξεία, πολύ γελά-... με τον διάβολο του τυπο-... και τα τρία ωραία... παραδείγματα που μας... έχετε, προς διασκέδαση... οξείας, αλλά και για να... μπορούμε να βαστήξουμε... γέλια μας.

Τέτοια να μας βάσετε συ-... αβίζουν τον κόπο.
Με εκτίμηση
Σόλων Τσαφέρης
Αθήνα

Ιωάννινα 25-1-1997
...της εφημερίδα
«Ζαγόρι», Ενταύθα
Κίριου,

Με την παρούσα επιστολή,
γνωρίζουμε ότι η Πρόε-... του Εξαρχιστικού Φυ-... «ΕΛΑΤΗ» και Τίτλια... Διορίστη, εξέλεξε πρό-... Πρόεδρος του Λυκείου... Ιωαννίνων.
...φίλων χαιρετισμών
Το Δ. Συμβούλιο

νο η Όλγα Ντινούλη, η οποία μεταφράζει στους χωριανούς της τις κραυγές του επίδοξου ορειβάτη. Αμέσως, ο κ. Καρπούζης Κων/νος ειδοποιεί τον ΕΟΣ Παπίγκου και τον κ. Σκούρη Οδυσσέα· ο δραστήριος πρόεδρος του κ. Κούλης Χριστοδούλου συγκεντρώνει την ομάδα διάσωσης, ενώ ο κ. Οδυσσέας Σκούρης ενημερώνει τηλεφωνικά για το συμβάν τον γραμματέα του ΕΟΣ κ. Αποστόλου Ανδρέα, ο οποίος βρισκόταν στην Κόνιτσα.

Η ανησυχία αλλά και η ενεργοποίηση όλων είναι φανερή. Από τη μια μεριά ο κ. Χριστοδούλου αποφασίζει με την ομάδα να βγουν σε αναζήτηση του χαμένου ορειβάτη, από την άλλη ο κ. Αποστόλου πληρο-φορεί τις αρχές της πόλης.

Ευελπιστεί πως είτε Αστυνομία, είτε Μεραρχία, είτε Νοσοκομείο μπορούσαν να δώσουν κάποια βοήθεια... Μόνο που εμπλέκεται στην γραφειοκρατία και ...ο Άννας τον στέλνει στην Καϊάφα. Τον πληροφορούν πως είναι αδύνατη η επέμβαση κάποιας αρχής και γι' αυτό αποφασίζει μαζί με τον διανυκτερεύοντα δραστήριο αξιωματικό υπηρεσίας του Τμήματος Χωροφυλακής Κόνιτσας, κ. Παντελή Σιάμο να μεταβούν στο Πάπιγκο. Εν τω μεταξύ η ομάδα διάσωσης εφοδιασμένη με φακούς και ασύρματο πορεύονται για το πιθανό σημείο στο οποίο βρίσκεται ο πεζοπόρος. Η συμμετοχή του κ. Χρήστου Μητσιαδή είναι σημαντική: ως Μικρομαχαλιώτης γνωρίζει την περιοχή πισ-θαμή προς σπιθαμή και αποτε-λεί απαραίτητο οδηγό για την ομάδα. Μαζί τους βρίσκεται και ο ακούρατος Λευτέρης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Φέρεται σε γνώση του κοι-νοῦ ότι στο χωριό Λεπτοκαρυά (Λιασκοβέτσι) Ζαγοριού, λει-τουργεί σε καθημερινή βάση ταβέρνα «Ο ΠΑΝΟΣ».

Η εκλεκτή κουζίνα και η τα-χεία εξυπηρέτηση θα συναρπά-σει κάθε επισκέπτη. Τηλ.: 0653-51315.

Χριστοδούλου, αδελφός του Κούλη. Η ώρα περασμένα με-σάνυχτα 8 προς 9 Νοεμβρίου. Η πορεία δύσκολη, όχι γιατί το σκοτάδι είναι αδιαπέραστο, αλλά γιατί ο «ήρωάς μας» έπα-ψε να κλαίει και να φωνάζει και το γεγονός αυτό δυσκολεύει την εντόπισή του. Συγχρό-ως γεμίζουν ανησυχία: μήπως βαριά τραυματισμένος υπέ-κυψε στα τραύματά του; Η νύ-χτα προχωρεί αθόρυβα, ο Βοϊδομάτης κυλά τα νερά του τραγουδιστά και η ομάδα επι-μένει στο σκοπό της, να βρεθεί ο συνάνθρωπός μας. Ο Κού-λης ανάβει φωτιά: υπολογίζει πως το απέναντι χωριό, ο Βί-κος, δεν κοιμάται μαζί με την ομάδα, θα δουν τη φωτιά και μπορεί να τον οδηγήσουν στον αναζητούμενο. Ακριβώς έτσι και έγινε: Οι Βιτσικιώτες πλη-ροφορούν το Πάπιγκο σε ποίο σημείο από τη φωτιά την ημέρα είχαν εντοπίσει το χαμένο οδοιπόρο. Με τον ασύρματο ενημερώνεται η ομάδα η οποία ξεκινά γι' αυτό το δύσβατο και κρημνώδες μέρος. Η αγωνία κορυφώνεται καθώς πλησιάζουν. Θα τον βρουν ζωντανό; Μήπως είναι πληγωμένος; Το φως του φακού πέφτει πάνω σε μια ανθρώπινη φιγούρα... σε μια κοιμισμένη σιλουέτα... Μα... ευλογημένη κοιμάσαι; Και μεις που πιστέψαμε πως θα μας απομείνεις για σύννο-στη «Σκάλα του Παπα-Γιώρ-γη»!!! Όντως, εξαντλημένος από την κούραση, το κλάμα και τις φωνές κοιμάται. Αφού ειδοποιήθηκε το Πάπιγκο για την ευτυχή έκβαση της περιπέ-τειας, τριμελές συνεργείο και πρωταγωνιστής γυρίζουν στη βάση τους μετά τις 2 η ώρα τα μεσάνυχτα, ενώ αυτό της Κό-νιτσας παίρνει κι αυτό το δρό-μο της επιστροφής.

Αριθμητικά μικρός ο Ε.Ο.Σ. Παπίγκου, αλλά γίνεται πολύ μεγάλος όταν βοηθάει τον συνάνθρωπό του, όταν σώζει ζωές.

Πάπιγκο 15
Δεκεμβρίου 1996
Ι.Α.Α.

Ορειβάτισσα
(όπως τα εξιστόρησε μέλος της ομάδας διάσωσης του Ε.Ο.Σ. Παπίγκου)

Προτάσεις για τη διατήρηση και ανάπτυξη του Φυσικού και Πολιτι-στικού Περιβάλλοντος του Κεντρι-κού και Δυτικού Ζαγοριού

Με την ευκαιρία της ολο-κλήρωσης του προγράμματος «Life», Ζαγοριού, στις 31-12-96 και της παρουσίασης των αποτελεσμάτων στην Ημερίδα που οργανώνουμε στις 22 Μαρτίου 1997 στα Γιάννενα στην Ε.Η.Μ., θα θέλαμε να σας παρακαλέσουμε να διατυπώσε-τε **περιληπτικά** τις απόψεις σας, σχετικά με το θέμα, έως τις **5 Μαρτίου 1997**. Οι περι-λήψεις αυτές θα καταχωρη-θούν επώνυμα και θα έχουν ιδιαίτερη σημασία εάν τονί-ζουν ιδιαιτερότητες του Ζαγο-ριού.

Σας επισυνάπτουμε φωτοα-ντίγραφο περίληψης από το πρόγραμμα (σελ. 4 του Παραρ-τήματος Ι) της σύμβασής μας με την Ε.Ε.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στα πλαίσια του προγράμ-ματος «Life» οργανώνεται σειρά εκδηλώσεων στα Γιάννενα και το Ζαγόρι από **22-25 Μαρτίου 1997** για τις οποίες έγκαιρα θα ενημερωθείτε.

Για το Π.Σ. 5ης Εδαφικής Περιφέρειας Ν. Ιωαννίνων

Ο Πρόεδρος
Γαβριήλ Παπαναστασίου

ΣΝ' APPENTA

Τούτο τ' αλλοτριοφάγο πλήθος, με την ακατάσχετη κυνορεξία, που ορέγεται με περισσή αραθυμία το κάθε τι, μου φέρνει κατά νου σμήνη εξερεθισμένων κορακιών, που κωξίζοντα προσπίπτουν αδηφάγα, σε κάποιο έλθετο θρασίμι.

Φωκίων Ιωάν. Καψάλης

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΤΣΟΝΤΖΟΣ

Στην Πέτρα Ζαγορίου απεβίωσε και κηδεύτηκε ο Ιωάννης Κ. Τσόντζος σε ηλικία 70 ετών, σύζυγος της εξαιρετικής οικοδέσποινας Αγγέλας, θυγατέρας του Κων/τίνου Κόκκαλη και πατέρας 4 τέκνων.

Ο θάνατος του αγαπητού μας Γιάννη, ύστερα από πολυμήνη βασανιστική ασθένεια προκάλεσε στο χωριό μας βαρύτατο πένθος και συγκίνηση στους απανταχού Πετριώτες. Χωριό και πλήθος φίλων από τα περίχωρα για να τιμήσουν τη μνήμη του. Γιατί ήταν ένας εξαιρετικός χαρακτήρας, καλός χριστιανός και πολύ καλός οικογενειάρχης και σαν καλός πατριώτης υπηρέτησε την πατρίδα στην Εθνική Αντίσταση επί γερμανικής κατοχής και στον μετέπειτα εμφύλιον πόλεμο ως στρατιώτης της πατρίδος και κατέστη ανάπηρος πολέμου, συνταξιούχος. Μα επί πλέον ο αείμνητος Γιάννης, ο αξιοπρεπής, ο ενάρετος και αγαπητός σε όλους Πετριώτης, έτρεφε μεγάλη αγάπη και πραγματικών ενδιαφέρον και για το χωριό μας και προσέφερε εξαιρετικές υπηρεσίες στη γενέτειρα, ως Κοινοτικός Σύμβουλος, ως Πρόεδρος Κοινότητας, ως Εκκλησιαστικός Επίτροπος, ως Σχολικός Έφορος, και ως μέλος του Δ. Συμβουλίου της Αδελφότητας Πετριωτών «ΠΡΟΟΔΟΣ». Γι' αυτό έχαιρε μεγάλης εκτίμησης και άφησε καλήν υστεροφημίαν και καλό παράδειγμα προς μίμηση.

Δικαίως λοιπόν όλο το χωριό με την παρουσία του στην κηδεία του, κατέθεσε αντί στεφάνων πολλά χρηματικά ποσά στην εκκλησία, τον κατάλληλο επικήδειον λόγον, που εκφώνησε ο σ/χος δάσκαλος κ. Ηλίας Γ. Τσόντζος. Και ο υποφαινόμενος, εκ βαθέων συμμετέχων στο πένθος, αισθάνθηκα μεγάλη λύπη, γιατί σοβαροί λόγοι υγείας μου δεν μου επέτρεψαν να μεταβώ από την Αθήνα στην Πέτρα, για να παρευρεθώ στην κηδεία του αγαπητού Γιάννη.

Στην εκλεκτήν οικογένειάν του, την σύζυγόν του Αγγέλα, στα παιδιά τους και τις οικογένειές τους, καθώς και στα αδελφία του και στους λοιπούς στενούς συγγενείς του, εκφράζω θερμά συλλυπητήρια και εγκάρδιες ευχές, να έχουν ζωήν, υγείαν, αγάπην, υπομονήν και παρά Κυρίου παρηγορίαν και ενίσχυση.

Αγαπητέ Γιάννη, αιωνία σου η μνήμη!

Άγγελος Κ. Δαπαγγέλης
Διδάσκαλος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΖΙΟΣ

Ποιος θα το πίστευε και ποιος το πιστεύει πως έφυγες τόσο νωρίς, μόλις 42 χρόνων, από κοντά μας.

Ποιος φανταζότανε, πως εσύ που αντιμετώπιζες τόσο λεβέντικα τη ζωή, θα την αποχαιρετούσες τόσο νέος!

Τόσο νέος και τόσο λεβέντης! Τόσο περήφανος και τόσο άνθρωπος!

Πως να ξεχάσουμε και πως να ξεπεράσουμε το χαμό σου;

Πως να συνεχίσουμε χωρίς τη συντροφιά σου, χωρίς το γέλιο σου, χωρίς τα γλέντια σου...;

Πως να μην είναι αβάσταχτο το κενό της απουσίας σου σε γονείς-οικογένεια-φίλους-συνεργάτες-συγγενείς;

Πώς να μην σου υποσχεθούμε πως όσα χρόνια κι αν περάσουν, θα παραμείνεις στη μνήμη μας σαν τον Γιώργο τον λεβέντη από την Αρίστη!

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει, κι ας χαίρσαι εκεί που είσαι, ό,τι δεν πρόλαβες να χαρείς σ' αυτόν εδώ τον κόσμο.

Θωμάς και Βάσω Τόζιου

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΟΥΠΟΒΙΝΗ-ΑΡΜΑΤΑ

Βαρύ, σκληρό και αδυσώπυτο χτύπημα δέχτηκε στις 21-12-96 στα Γιάννενα η οικογένεια Πουμποβίνη-Αρματά, με τον πρόωρο και άδικο θάνατο της αγαπημένης συζύγου, μητέρας, κόρης και αδελφής Ελευθερίας.

Η Ελευθερία έφυγε γρήγορα και αναπάντεχα από κοντά μας στα 52 της χρόνια. Γυναίκα με έντονη προσωπικότητα, θέληση και αποφασιστικότητα ξεχώριζε για την τιμιότητα, τις ψυχικές αρετές, την εργατικότητα, τη δραστηριότητα και την ανθρωπιά. Αισιόδοξη και δυνατή με θέληση και αγάπη για τη ζωή, σίτηθη όρθια ως την ύστατη στιγμή και άντεξε τον προσωπικό της πόνο και το μαρτύριο με γενναιότητα, θάρρος, καρτερικότητα και υπομονή.

Τώρα ξεκουράζεται και αναπαύεται στη γιαννιώτικη γη. Ο αέρας του χωριού μας έρχεται τα βράδια κοντά της και νουρίζει τον αιώνιο ύπνο της. Αναπαύσου Ελευθερία μου αιωνία σου η μνήμη!

Χαρίκλεια Γκαράνη-Παπακων/νου

Στη μνήμη του αξέχαστου φίλου και καλωσύναιου παιδιού του Γιώργου Ηλ. Τόζιου από την Αρτίσινα

Αγαπημένε και αξέχαστε φίλε Γιώργο, πολύ αργά και αναπάντεχα έμαθα για την αρρώστειά σου.

Κι ακόμη πιο ξαφνικά και απρόσμενα πληροφορήθηκα το χαμό σου.

Απίστευτο, θλιβερό, τραγικό, πρώτα για τα νιάτα σου, τη νεότητα σου, τον καλό και βασανισμένο πατέρα σου, τη μητέρα σου και τα αδελφία σου, αλλά και για μας τους φίλους σου, που στα μάτια σου διαβάζαμε την αγάπη σου για όλους μας.

Ήσουν τα καμάρια των γονιών σου, των πεθερικών σου των Ζαγορίσιων, όλων των χωριών του Κεντρικού και Δυτικού Ζαγορίου, ο γελαστός, ο καλωσύναιος Γιώργος, ο ανεπαίσθητος!

Για μένα ειδικότερα, που είχα νιώσει όλα αυτά τα χαρίσματα σου κι έχω τόσες ωραίες αναμνήσεις και θύμιες από τα κύματα της αγάπης σου, που στα μάτια σου διαβάζαμε την αγάπη σου για όλους μας.

Αξέχαστε κι αείμνηστε Γιώργο, δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Όσο ζούμε θα σ' έχουμε στην καρδιά μας.

Κι εσύ φίλε μου Ηλία, που τόσο σκληρά σε δοκίμασε η μοίρα, εύχομαι να φανείς δυνατός κι ο Παντοδύναμος να σου δώσει καρτερίνα και παρηγοριά κι ακόμη νάσαι σίγουρος ότι ο καλός σου γιος, το παλληκάρι σου ο Γιώργος, θα ζει για πάντα μαζί σου.

Η μνήμη του θάναι αιωνία.

Γιάννινα 18 Φλεβάρη 1997

Κώστας Δημ. Χριστοδούλου
(Από το Μικρό Πάπγκο)

Κοινωνικά

τόκο του γιου του Δημήτρη Στεφάνου και της συζύγου αυτού Λίτσας Γκανά. Νονός ο Στέλιος Θεοδοσόπουλος που του έδωσε το όνομα Στέφανος, παππού από τον πατέρα του. Να τους ζήσει ο νεοφώτιστος.

Θ. Σ.

Θάνατοι

— Στις 27 Δεκεμβρίου 1996 πέθανε στον Πειραιά όπου και κηδεύτηκε ο Φυλιά, χήρα σύζυγος Παύλου Κουτσού, σε ηλικία 85 ετών. Τους οικείους της συλλυπούμαστε θερμά.

Θ. Σ.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Θάνατοι

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα στις 19-2-97 ο Ορέστης Δούκας. Συλλυπούμαστε θερμά την χήρα του, τα παιδιά του, τα εγγόνια του και τους λοιπούς συγγενείς του.

Το «Ζ»

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Πένθη

— Πλήρης μερών απεβίωσε η εκ Μονοδενδρίου χρηστή δέσποινα Αγγαία Κ. Βάντζου και κηδεύτηκε σεμνοπρεπώς στις 6 Φεβρουαρίου από τον ιερό ναό Αρχιμανδρείου Ιωαννίνων με τη συμμετοχή πλήθους συγγενών και φίλων.

Στους οικείους και λοιπούς συγγενείς της μεταστάσης «Το Ζαγόρι μας» εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια.

ΛΑΥΣΤΑ

Θάνατοι

Τους τελευταίους μήνες του 1996 απεβίωσαν οι Αλέξανδρος Νάνος στις Σάπες Ροδόπης, η Χρυσούλα Μπατζιώνα το γένος Παυλίδη στην Αλεξανδρούπολη και η Στάμα Τσουμάνη στα Ιωάννινα.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Σ. Ε.

Συγχαρητήρια

— Θερμά συγχαρητήρια στον ανιψιό μου Γεώργιο Αντ. Μέρτζιο, δικηγόρο και μέλος της Σ.Ε. της εφημερίδας που στις 30-1-97 ορκίστηκε στο Παν/μιο του Sussex της Αγγλίας και έλαβε Master στο Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (LL.M International Commercial Law).

Θαίλια Α. Πάντου

ΠΑΠΙΓΚΟ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 25 Φλεβάρη πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό του πλήρης μερών, ο γνωστός δικηγόρος-συμβολαιογράφος Οδυσσεύς Σκούρτης.

Η Σ. Επιτροπή εκφράζει τα πιο θερμά της συλλυπητήρια σ' όλους τους δικούς του και ιδιαίτερα στην κόρη του Ελένη, τακτική συνεργάτιδα του Περιδικού μας, που το πλουτίζει με τα όμορφα γραπτά της.

Αιωνία η μνήμη του.

Το «Ζαγόρι» μας

ΠΕΤΡΑ

Συγχαρητήρια

— Ο δόκτωρ Ιατρός Χειρουργός Ορθοπαιδικός Κων/νός Α. Παπακώστας από την Πέτρα Ζαγορίου προσελήφθη από Ειδικόν Νοσοκομείον Λονδίνου, η δε σύζυγός του, διδασκάλισσα Μαίρη, τοποθετήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας εις Ελληνικόν Σχολείον στο Λονδίνο ως Δ/ντρια. Τους ευχόμαστε καλήν επιτυχίαν στο έργο τους ως και κάθε προκοπή.

Άγγελος Δαλαγγέλης, Διδ/λος

Θάνατοι

— Απεβίωσε στην Πέτρα ο Αντώνης Κ. Κασιμής σε ηλικία 86 ετών, συνταξ/χος ΟΓΑ, πολύτεκνος πατέρας 9 παιδιών καλώς αποκαταστημένων και με πολυμελείς οικογένειες, καλές και επιτυχημένες. Στην πολυμήνη ασθένειά του όλα τα παιδιά του

τον φρόντισαν πολύ. Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχήν του!

Στην σύζυγο, Κωνσταντινιά, και στα παιδιά τους και οικογένειές τους, θερμά συλλυπητήρια και εγκάρδιες ευχές από τον υποφαινόμενο Δάσκαλό τους, να έχουν υγείαν, ζωήν, αγάπην και παρηγορίαν του Κυρίου. Αντώνη, αιωνία η μνήμη σου!

— Επίσης εις Πέτραν απεβίωσε και η Μαρία Δ. Τριάδη, ετών 84, χήρα από ετών, πολύτεκνος και πολύ καλή οικοκυρά και έντιμη γυναίκα και εξαιρετική μητέρα. Στα παιδιά τους, που ήτανε και μαθητές μου και στις οικογένειές των, εγκάρδια

συλλυπητήρια και εγκάρδιες ευχές, να τους χαρίσει ο Θεός ζωήν, υγείαν, αγάπην και παρηγορίαν.

Ο Κύριος ας αναπαύσει την ψυχήν της αείμνηστης Μαρίας.

Ο διδάσκαλος
Άγγελος Κ. Δαλαγγέλης

ΦΡΑΓΚΑΕΣ

Γάμοι

— Στις 4 Γενάρη έγιναν οι γάμοι του Κων/νου Παπακωστίδη ιατρού ορθοπαιδικού και της Ευγενίας Παππά ιατρού καρδιολόγου, στον Ιερό Ναό Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου Πλατεία Πάργης Ιωαννίνων. Στη σύζυγική τους ζωή, εύχομαι κάθε ευτυχία και χαρά με καλούς απογόνους.

Θ. Σ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΛΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Παραθέτουμε τα ονόματα των χωριανών Σκαμνελιτών:

1. Ιομίνη Παπαχατζοπούλου-Κουλούση 1.000.000 δρχ.
2. Νικόλαος Τηλ. Τζιάσιος 100.000 χιλ. δρχ.
3. Αθηνά Αποσ. Σουκοβέλου 100.000 χιλ. δρχ.
4. Στυλιανός Σουκοβέλος 100.000 χιλ. δρχ.
5. Μαργέτα Ηλία Μαργιώλη 80.000 χιλ. δρχ.
6. Παναγιώτα Χαράλ. Τζιάσιος 50.000 χιλ. δρχ.
7. Αριστοφάνης Τηλ. Τζιάσιος 40.000 χιλ. δρχ.
8. Κων/νος Σωτ. Νόνας 50.000 δρχ.
9. Νικόλαος Σωτ. Νόνας 30.000 δρχ.
10. Φρειδερίκη Τζαυδά 30.000 χιλ. δρχ.
11. Ευνομία Σκλάβη 30.000 χιλ. δρχ.
12. Μιχαήλ Γεννάδιος 25.000 χιλ. δρχ.
13. Κων/νος Ιωάν. Θεοδοσίου 30.000 χιλ. δρχ.
14. Αθανάσιος Σ. Σουκοβέλος 25.000 χιλ. δρχ.
15. Ανθούλα Γενάδ. Τζαβάρια 20.000 χιλ. δρχ.
16. Σπυριδών Αθαν. Σουκοβέλος 20.000 χιλ. δρχ.
17. Δημήτριος Κων. Δάδος 20.000 χιλ. δρχ.
18. Αγγελική Στυλ. Σουκοβέλου 15.000 χιλ. δρχ.
19. Ελευθερία Μαργιλή 10.000 χιλ. δρχ.
20. Αριστέα Γενάδ. Φοβάρια 10.000 χιλ. δρχ.
21. Παναγιώτης Ευαγ. Καρβούνης 10.000 χιλ. δρχ.
22. Σούλα Δισμ. Σκλάβη 10.000 χιλ. δρχ.
23. Παναγιώτης Διακόπουλος 10.000 χιλ. δρχ.
24. Σωτήρης Σωτηρίου 10.000 χιλ. δρχ.
25. Θεοδόσιος Γεννάδιος 10.000 χιλ. δρχ.
26. Ευφροσύνη Δάδου Βλαχοπούλου 10.000 χιλ. δρχ.
27. Δημήτριος Τζούφης 5.000 χιλ. δρχ.
28. Δημήτριος Κουλούσης 5.000 χιλ. δρχ.
29. Ελένη Γενάδ. Μανουρίδου 5.000 χιλ. δρχ.
30. Φρειδερίκη Κων. Τσουμάνη 5.000 χιλ. δρχ.
31. Κων/νος Νικολ. Λάπτας 5.000 χιλ. δρχ.
32. Θεόδωρος Παπικιώτης 5.000 χιλ. δρχ.
33. Ευφροσύνη Ραμποπούλου 2.000 χιλ. δρχ.

Σας ευχαριστώ θερμά για τις προσφορές σας και σας παρακαλώ να βοηθήσουμε την αναταλάωση για τη στήλη της κεντρικής εκκλησίας του χωριού μας, Αγίου Αποστόλου.

Ο Ταμίας
Απόστολος Σουκοβέλος

— Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Σκα-

μνελίου του Ιερού Ναού Αγίου Αποστόλου, ευχαριστεί τις αδελφές Ιππολύτη και Όλγα Γιαννακού που προσέφεραν 50.000 δραχμάς εις μνήμην και αντι στεφάνου στον αγαπημένο τους εξάδελφο Νικόλαο Τάση.

Ο Ταμίας
Απόστολος Σουκοβέλος

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Για τον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Ασπραγγέλων προσέφεραν:

- Εις μνήμην Νικολάου Κανούρα η σύζυγός του Αντιγόνη 30.000 δρχ.
- Εις μνήμην Βασιλείου Μπόνια ο υιός του Χρήστος 10.000 δρχ.
- Εις μνήμην Στεφάνου Παπαγεωργίου ο Αλέξανδρος και η Ευλαμπία Βαζάνα 10.000 δρχ.
- Εις μνήμην Στεφάνου Παπαγεωργίου και Παναγιώτης Κυριάκου η οικογένεια Νατολ. Παπαγεωργίου 20.000 δρχ.
- Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί για τις προσφορές και προσεύχεται για την ανάταξη των ψυχών.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

ΒΡΥΞΟΧΩΡΙ

Προσφορές στη μνήμη της Ελευθερίας Πουμποβίνη-Αρματά για τον Άγιο Χαράλαμπο

- Ηλίας και Δέσποινα Μπάφα 200.000 δρχ.
- Οικογένεια Ηλία Αρματά 100.000 δρχ.
- Δημήτριος και Αικατερίνη Μπάφα 50.000 δρχ.
- Νίκος και Ευαθία Καραγιαννοπούλου 10.000 δρχ.
- Ευθύμιος Πουμποβίνης 10.000 δρχ.
- Χαρίκλεια Γκαράνη-Παπακων/νου 5.000 δρχ.

Για την Αγία Παρασκευή

- Ιωάννης και Αριστούλα Βαζάρου 50.000 δρχ.
- Δημήτρης και Τατιάνα Σωτή 15.000 δρχ.
- Ευάγγελος και Μαρία Θεοχάρη 15.000 δρχ.
- Γεώργιος και Μαριάνθη Σταπάτη 10.000 δρχ.
- Ευθύμιος Πουμποβίνης 10.000 δρχ.
- Κων/νος και Χρυσάνθη Κουβάτσου 10.000 δρχ.
- Οικον. Αλέκου Σκλαβενίτη 10.000 δρχ.
- Οικον. Μήτσου Αρματά 10.000 δρχ.
- Στέφανος και Βαγγελία Λιμπεράκη 10.000 δρχ.
- Γιώργος και Σοφία Αρματά 10.000 δρχ.
- Κώστας Αρματάς 10.000 δρχ.
- Νικόλαος Αρματάς 10.000 δρχ.
- Βασίλειος και Αλέκος Σκλαβενίτης 10.000 δρχ.
- Χρυσή Πουμποβίνη 5.000 δρχ.
- Μιλτιάδης και Ελένη Τζιάμα 5.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαρι-

στεί.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Προσφορές για την εκπλήρωση των σκοπών του περιοδικού «Το Ζαγόρι μας»:

— Η κ. Αλεξάνδρα Ζωΐδου, στη μνήμη του Μιλτιάδη Ζωΐδη δρχ. 5.000.

— Η κ. Γλυκερία Αθ. Χριστοδούλου, στη μνήμη του Πανταζή Δερβένη, δρχ. 5.000.

Η Συντακτική Επιτροπή ευχαριστεί θερμά.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Ασπραγγέλων ευχαριστεί την κ. Αρσινόη Παπαγεωργίου για την προσφορά ποσού 10.000 δρχ. στη μνήμη του συζύγου της Στεφάνου.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

25.000
Κίτσου-Γιαννακού Μελομένη
15.000
Μαρτίνη-Μαλεσιόδη Χρυσούλα (2)
14.000
Βολογιαννίδης Χριστόφορος
12.000
Σιούτης Παναγιώτης (3)
10.000
Πριμηκύρης Χριστόδουλος
Σκλαβενίτου Αντιγόνη
7.000
Σκλάβη Ευνομία
5.000
Αναγνωστάκη Αργυρούλα
Βασδέκης Δημήτριος
Βασίλειος Θέλμα
Βασίλειος Νικόλαος
Γκίζικη-Σκουζού Αγγελή
Γκρουΐδου Ανδροίκη
Ζούμπου Αγγελική
Θεοδοσίου Κων/νος
Καζαντζή Γλυκερία
Κρίτσα Γεωργία
Μάστακας Νικόλαος
Μαρκουλίδης Κων/νος
Μητριάδη Ελένη
Μητριάδης Ιωάννης
Μουτσόπουλου Νίκη
Μπρούμη Χαρίκλεια
Οικονόμου Παντελής
Ράπτης Αν. Ανδρέας
Σαφαρίκα Αικατερίνη
Σουρανάκης Κων/νος
Στουκίδης Χριστόδουλος
Φατούρου Ελένη
Χριστοδούλου Κων/νος
4.000
Βράνιαλη Φρόσω
Κοντοδήμου Βασιλική
Μαντέλου-Βουλτζάτη Αγαθα
3.500
Αλεξανδρή Κων/νος

ΣΗΜ.: Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΤΟ
ΚΑΛΠΑΚΙ

Οικόπεδο εκτάσεως 1.480 m² εντός σχεδίου ρυμοτομημένο με κάλυψη 1.180 m² γωνιακό με πρόσοψη στον κεντρικό δρόμο Καλπακίου-Κονίτσης. Πληροφορίες: Μιχ. Οικονομίδης 0651-20.350, Σπυρ. Οικονομίδης 01-2610.850, Ελένη Δούβλη 0651-20.678.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Δύο χωράφια στους Ασπραγγέλους, περιοχή Γλύνα και Λιβαδάκι, τηλ. 72.902, Ιωάννινα.

ΠΑΠΙΓΚΟ

— Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Παπίγκου ευχαριστεί την σύζυγο και τα τέκνα του αποβιώσαντος συγχωριανού μας Στέφανου Παπαγεωργίου που κατέθεσαν εις μνήμην του το ποσόν των 50.000 δρχ.

— Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Παπίγκου ευχαριστεί τις οικογένειες:

Κοττίκα Πάννη, Πρωτοσύγγελο Δημήτρη, Γκέκη Δημήτριο, Γκέκη Απόστολο, Στουκίδη Γεωργίου, Κύρκου Νικολάου, Τσίλη Απόστολο, Ζηκοπούλου Κων/νου, Κοσοβίτσα Άλκη, Νικόπουλου Λεωνίδα και τις κυρίες Ζηκοπούλου Άρτεμης, Καντάρα Ελένη, που προσέφεραν το συνολικό ποσόν των 135.000 δρχ. αντί στεφάνου εις μνήμην του συγγενούς και συγχωριανού τους Πανταζάκη Δερβένη.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

11.000
Τσατσόπουλος Γεώργιος (4)
10.000
Δεμάτης Γεώργιος (4)
9.000
Κατσαδήμας Ιωάννης (3)
6.000
Βακάρος Ιωάννης (2)
Βίκας Κων/νος (2)
Βούδας Πέτρος (2)
Γεωργιάδης Πέτρος (2)
Δεληγιάννης Χριστόδουλος (2)
Δημητριάδη Ελένη (2)
Δούζμης Ελευθέριος (2)
Ζαρίδη Αικατερίνη (2)
Καλέας Βασίλειος (2)
Μακρής Ευριπίδης (2)
Μακρής Ευριπίδης (2)
Μανέκας Ευάγγελος (2)
Σολωμός Γεώργιος (2)
Στάθης Γεώργιος (2)
Σωτηριάδη Ανθήπη (2)
Τζουριάδη Ελένη (2)
Τσεκούρα Χαρίκλεια (2)
Τσιαντής Παναγιώτης (2)
Τσολάνης Αθανάσιος (2)
Φώλλας Δημήτριος (2)
Χατζοπούλου-Βαρδάκη Άννα (2)
5.500
Καπελλίδης Γεώργιος (2)
5.000
Βλάχος Κων/νος (2)
Λουτσάκης Δημήτριος (2)
Παναγιωτακόπουλος Κώστας (2)
Τσουμάνης Αλ. Δημήτριος (2)
3.000
Αδαμίδης Φιλίμων
Αθανασίου Νικηφόρος
Αναγνωστοπούλου Ιωάννα
Αναγνωστάκης Γεώργιος
Αρχιμανδρίτης Βασίλειος
Βαλασούρας Λεωνίδας
Βακάρος Κων/νος
Βανδέρας Γεώργιος
Βανδέρας Ιωάννης
Βαντίνας Αθανάσιος
Βαρζώκας Αν. Κων/νος
Βασδέκης Φωκίων
Βέλλος Απόστολος
Βέλλου Θάλεια
Βλάχος Γεώργιος
Βογιάς Απόστολος
Βολογιαννίδης Δημήτριος
Γιαννώρος Νίκος
Γκόγκος Δημοσθένης
Δαλαγγέλης Άγγελος
Δάλλα-Τσέπη Νίκη
Δούμας Αθανάσιος
Εμμανουήλ Πιπίτσα
Ευθυμίου Ιωάννης
Ζαχαρίας Βάσος
Ζήγος Θεόδωρος
Ζωΐδη Αλεξάνδρα
Θάνου Πηνελόπη
Καναβέλης Αθανάσιος
Καλλιγέρου-Παπανικολάου Ελένη
Καραβίδας Αθανάσιος
Καραμπά Ιοκάστη
Καραπέτσας Γιάννης
Καρβούνης Χρήστος
Καρπούζης Κων/νος
Καρράς Αν. Γεώργιος

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Ενορία Αγίων Αποστόλων Σκαμνελίου. Με δωρεές των κατοίκων ενοριτών, έγιναν οι παρακάτω εργασίες των τεσσάρων παρεκκλησιών μας.

1. Αγίου Δημητρίου, αλλαγή στέγης και δύο καμάρες.
2. Αγίου Αθανασίου, αλλαγή στέγης και τοιμεντάρισμα Στινούρας.
3. Αγίας Τριάδας αλλαγή Στέγης και τέσσερες κολόνες και τοιχοποιϊας.
4. Προφήτης Ηλίας δύο κολόνες.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή δεν βρίσκει λόγια να ευχαριστήσει όλους αυτούς συνετέλεσαν οικονομικά για την εκτέλεση των προαναφερθέντων έργων, και να ευχηθεί ο Θεός να αναπαύσει τις ψυχές των οικείων και συγγενών των.

Καψάλης Σωτήριος
Κεφάλος Βασίλειος
Κοντοδήμος Χαρίλαος
Κοντοδήμου Βασιλική
Κομπάρος Δημήτριος
Κουνάβου Δήμητρα
Λαμπροπούλου Στέλλα
Λέκκος Ματθαίος
Λιάρου Πελαγία
Λίλη Δωροθέα
Λιόγκα-Σακά Βούλα
Λιόντος Αθανάσιος
Λιόντος Παναγιώτης
Λιόντου-Τσεπελίδου Κλεονίκη
Λιότος Μιχαήλ
Μακρής Δημήτριος
Μανέκας Άρτεμης
Μαργνέλη Ελευθερία
Μπαλάτσος Ιωάννης
Μπαλατσού Δήμητρα
Μπισμπέλη Ξανθήπη
Νάσιος Κων/νος
Νικολαΐδης Θωμάς
Ντούμη Ιριγένεια
Ξάνθος Μιχαήλ
Οικονομίδης Μιχαήλ
Οικονομίδης Σπύρος
Οικονομίδου Αγγελή
Οικονόμου Ειρήνη
Οικονόμου Σωκράτης
Παλιάρκα Στεφανία
Πανάγου Μερόπη
Πανταζίδης Λεωνίδας
Παπαβασιλείου Χρυσόστομος
Παπαγεωργίου Ευθαλία
Παπαγιαννόπουλος Δημήτριος
Παπαδημητρίου Βασιλική
Παπαζογλου Μιχαήλ
Πολυμέρης Γεώργιος
Ράπτη Μαρία
Ράπτης Πλάτων
Ρογκότης Ευστάθιος
Σακελλαρίδη Εφημίνα
Σίμου Ευθαλία
Σκαμνέλος Βασίλειος
Σκαμνέλος Γεώργιος
Στεφάνου Αθανάσιος
Ταπεινόπουλος Γεώργιος
Τάσιος Β. Γεώργιος
Τζιμοπούλου Ελένη
Τζιμομάκης Ευάγγελος
Τσαπάρη Αίσα
Τσεκούρα-Λαμπροπούλου Στέλλα
Τσεκούρας Αρ. Γεώργιος
Τσιαντώνης Αρτεμίσια
Τσιαντώνης Μιλτιάδης
Τσιαντώνης Λυσανδρός
Τσουμάνης Δημήτριος
Τσουμάνης Κων/νος
Τσουτση Ευφροσύνη
Φώλλας Αριστοτέλης
Φωτιάδης Μιχαήλ
Χασιώτη Βασιλική
Χήτος Θεόδωρος
Χριστοδούλου Λεωνίδα
Χρόνη Αριστέα
Χρόνη-Παππά Μαρία
2.500
Δαλαβούνης Βασίλειος
Δαλαβούλου Ιωάννα
Δοιχοπούλου Μπέση
ΣΗΜ.: Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

Ιδρυτής:

† ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

† ΒΑΡΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΟΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

★

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ
2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
4. ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΥ
5. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
6. ΝΤΙΝΑΛΕΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
7. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
8. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
9. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
10. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

★

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΕΣ

Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.

Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα, Τηλ. 30170

★

Υπεύθυνος Ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 27.105

★

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,

εμβάσματα:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 45

και Μυροποταλίο

ΚΑΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ

Λόρδου Βύρωνος 21

Ιωάννινα 45444.

Κατώτερη ετήσια

συνδρομή δρχ. 3.000

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

ΙΩΑΝΝΑ ΦΑΝΙΚΑ -

ΠΑΝΤΑΖΗ

★

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΛΗ

- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.

28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπύνη)

Τηλ. 20.544 - 27.845

Ιωάννινα 454 44